

© 2021 İzmir Fen Lisesi

KUASAR™

Mart 2021
Sayı: 5

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY

Rektörü Prof. Dr. Mustafa Verşan KÖK
ile Röportajımız

► **SAYFA 34**

Editörler

Nil Deniz Sözver
Arda Ayça

Yayın Komisyonu

Ceyda Bursalı
Azra Gülten Yavuz
Mehmet Akif Karakaş
Meriç Sargin
Cemre Tırpan
Irmak Delikaya
Yasin Gököz
Selver Eylül Küçük
Berkay Güleç
Buse Nur Mutlu
Taha Berkin Taştekin
Eylül Çiçek
Necati Kağan Yarımçam
Azra Erten
Ayşe Kübra Tan

Sorumlu Öğretmen

Sertaç Ateş

Mizanpaj

Nil Deniz Sözver
Arda Ayça

Logo Tasarım

İFL Medya Kulübü

Sahibi

Mahmut YILDIZ, İzmir Fen
Lisesi Müdürü

Editörlerden

Sevgili okurlarımız,

Yeni bir sayıdan hepinize merhaba!

Bu sayımızda da biyolojiden genel kültüre, röportajımızdan şiirlerimize birçok güzel eserle sizlerle buluşmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Bütün emekleri için başta siz değerli okurlarımız, çalışkan, yaratıcı, araştırmacı Yayın Komisyonumuz, sorumlu öğretmenimiz Sertaç ATEŞ ve her zaman bizlerin önünü açan ve bizlere destek olan okul müdürümüz Mahmut YILDIZ olmak üzere dergimizin çıkmasında emeği geçen herkese çok teşekkür ediyoruz.

Mart... Özel günlerle dolu bir ay daha bitti. Umarız artık önümüzde sıcak, neşeli, aydınlık günler bizi bekliyor olur. Özel günler demişken hayatımızı güzelleştiren tüm kadınların Kadınlar Gününü ve İstiklal Marşımızın Kabulünün 100. yılını kutluyoruz. Ayrıca Çanakkale'nin geçilmez olduğunu tüm cihana öğreten Çanakkale şehitlerimizi de rahmetle anıyoruz.

Bu sayımızı da KUASAR'ın ışığına kapılıp keyifle okumanız dileklerimizle!

Nil Deniz Sözver
Arda Ayça

Ön Söz

1983- 1984 eğitim öğretim yılında Türkiye'nin üçüncü fen lisesi olarak faaliyete geçen okulumuz "her zaman her alanda en iyi olma" vizyonundan hareketle kuruluşundan bu yana bilim ve teknoloji üreten kurumlara binlerce öğrenci yerleştirmiştir. Okulumuzda yetişen öğrencilerimiz ülkemizin ve dünyanın birçok seçkin kurumunda bilim ve teknoloji üreterek insanlığa hizmet etmektedir.

Bilimsel çalışmalarıyla, proje yarışmalarıyla, bilim olimpiyatlarıyla fark yaratan okulumuz daha ilköğretim yıllarından başlayarak öğrencilerimizin hedefidir. İzmir Fen Lisesi bir hedeftir. Hedefine ulaştıysa öğrenci İzmir Fenli olmuştur ve ömrünün sonuna kadar İzmir Fenli kalacaktır. İzmir Fenli olmak bir ayrıcalıktır. Her yerde her zaman İzmir Fen markasını gururla taşımaktır. İzmir Fenli olmak geleceğe atılan adımlarda ayağını yere sağlam basmak, araştırmacı, üretici, sorgulayıcı olmak demektir. Sadece lise müfredatını çok iyi almış bilgi deposu genç demek değildir İzmir Fenli olmak. Bir bütün olarak, bilgi eksiği olmayan akademik olarak donanımlı, çağımız becerileriyle buluşmuş, bilim olimpiyatları ve bilimsel araştırma projeleri alanlarında birikimli; sosyal ,kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda da kendini en üst düzeyde geliştirmiş olarak ileriki yaşamına her zaman her alanda en iyi olarak hazırlanmaktadır İzmir Fenli olmak. Bilimsel çalışmalarda, proje yarışmalarında, bilim olimpiyatlarında, sanatta, sporda İzmir'i ve Ülkesini gururla temsil etmektir İzmir Fenli olmak.

Salgın nedeniyle Türkiye'deki hatta tüm dünyadaki okullar için daha önce deneyimlenmemiş farklı bir eğitim öğretim yılı yaşarken öğrenci, veli, öğretmen, okul işbirliği ile çevrimiçi ders , etüt, yarışma ,tören, toplantı, seminerler, deneme sınavları, satranç turnuvaları ve mezun buluşmaları ile de İzmir Fenli olmanın mutluluğunu yaşadık.

İFL Medya Kulübü öğrencileri ve Bilişim Teknolojileri Öğretmeni Sertaç Ateş'in hazırladığı dergiyi sizlere sunmanın gurur ve heyecanını birlikte yaşıyoruz. Derginin hazırlanmasında emek veren herkesi en içten duygularıyla kutluyorum.

Sevgilerimle...

Mahmut Yıldız
İzmir Fen Lisesi Müdürü

- 5** İFL'de Bu Ay
- 7** Bir His
- 8** Kişilik Tipleri: Diplomatlar
- 10** Bizim Kalemimizden:
Dönen Dünyanın
Doğmayan Güneşi
- 20** On Kıta Bir Vatan İlelebet
İstiklal
- 21** 18 Mart Çanakkale Zaferi ve
Şehitleri Anma Günü
- 22** Zaman Yolculuğunun
Önündeki En Büyük Engel:
Büyükbaba Paradoksu
- 24** SCI-TECH
- 26** Memleket Kokusu: Amasya
- 30** 8 Mart Dünya Kadınlar
Günü
- 33** Adam Olmak
- 34** ODTÜ Rektörü Prof. Dr.
Mustafa Verşan KÖK ile
Röportajımız
- 53** Horologium Florae
- 57** Küçük Kıyamet-Eksik
- 58** Mart Ayına Özgü Bir Bulgar
Gelenegi: Marteniçka
- 60** Tarihte Bu Ay
- 64** LUTİS Köşesi
- 67** Biz Beğendik: Ayın Kitabı

İçindekiler

Centre for Contemporary Art Futura cordially invites you to the exhibition

6 Mart 2021

Yaparak, yaşayarak, uygulayarak ve araştırarak bilimsel çalışmaların süreçlerinde yer alan öğrencilerimiz 52. si düzenlenen TÜBİTAK Lise Öğrencileri Araştırma Projesi Yarışması için 12 proje hazırlamışlardır. Danışman Öğretmenlerimizin gözetiminde ve Bilim Kurulumuzun takibinde başvuruları yapılan 12 adet öğrenci projemizi Müdür Başyardımcımız Dr. Filiz KARAOĞLU (Biyoloji) ve değerli Bilim Kurulu Proje Koordinatörümüz Ergül ATICI GÜVEN (Matematik) ileri ki çalışmalar için tasnif etmişlerdir.

BİYOLOJİ ALANI: 2
DEĞERLER EĞİTİMİ ALANI: 1
FİZİK ALANI: 4
MATEMATİK ALANI: 3
SOSYOLOJİ ALANI: 1
YAZILIM ALANI: 1

8 Mart 2021

8 Mart 2021

8 Mart 2021

Nitelikli bir çevrim içi çalışma döneminden sonra öğrencilerine kavuşan okulumuzda Okul Müdürümüz Sayın

Mahmut YILDIZ bayrak törenimizde öğrencilerimize Okulum Temiz Belgesi'ni anlattı, okuldaki tedbirlere titiz bir şekilde uyulmasını istedi, son sınıf öğrencilerimizin DYK esnasında kurallara harfiyen uyduklarını ve onları tebrik ettiğini dile getirdi ve bu hafta 10. ve 11. sınıflarımızın yüz yüze sınavlarında öğrencilerimize başarılar diledi.

12 Mart 2021

İstiklal Marşımızın Kabulünün 100. Yıldönümünü Kutlama ve Vatan Şairimiz Mehmet Akif Ersoy'u

Anma Törenimizi anlamına yaraşır bir şekilde hem okulumuzda 10. ve 11. sınıf öğrencilerimiz ile yüz yüze hem de 9. sınıf öğrencilerimiz ile çevrim içi olarak gerçekleştirdik.

06 – 18:00
1/09/2016

It is with this guiding spirit that MORE THAN LOVERS, MORE THAN FRIENDS will be corroborated: one steps into its vicinity so suddenly, that our human presence will pull the present apart. Labrynthine, dark, and eccentric. What is it? of consciousness. We are to be implored, the appropriate, surreal, runs, sud of divinity. The

An unstable Ikea stool is Kasper Bosmans and Marthe Ramn Fortun's peripatetic artifact, gussied up during illicit painting sessions in hotel rooms. Li Jinghu has encour-

A program of film plays in the setting room. Filmlitmus test

İFL'de BU AY

8 Mart 2021

Bornova İlçe Milli Eğitim Müdürümüz Sayın Kadir KADIOĞLU makamlarında kabul ettikleri Okul Müdürümüz Sayın Mahmut YILDIZ'a "Okulum Temiz Belgesi"ni verdi ve alınan tedbirlerden ve yapılan titiz çalışmadan dolayı Okul Müdürümüz Sayın Mahmut YILDIZ'ı tebrik etti.

8 Mart 2021

Öğrencilerimizin toplumsal cinsiyet eşitliğini bileerek yetişmesi için uğraş veren okulumuzda Okul Müdürümüz Sayın Mahmut YILDIZ, Kadınlar Günü münasebetiyle bir mesaj yayımlamıştır:

"Kadınlar Gününüz kutlu olsun."

20 Mart 2021

Okul Müdürümüz Sayın Mahmut YILDIZ 9. sınıflarımıza seslendi, küçük bir hoş geldiniz töreni gerçekleştirdik, öğrencilerimiz sınıflarında sınavlarına girerlerken de okul bahçemizde velilerimizle yüz yüze toplantı yaptık.

proje... zeto zkušnosti vyziskat možnost jejich přenosu; vyslat k budoucnosti, a to i přes riziko, že minulost bude zcela zapomenuta nebo změněna. Budoucnost v tomto pojetí by mohla změnit minulost i její příčinu. Elaine Cameron-Weir, Carlos Reyes a Ben Schumacher se vznášejí somatické očekávání: jejich materiály ovlivňují rychlost a váhu; tak jako proudy vzduchu pádí kolem a vytvářejí tvary. Sonja Engelhardt a Thom Kubli se zabývají úkazem konvoluce mezi sochou a zvukem a prostorem uvnitř prostoru i mezi ním jako generovanými algoritmy.

im kolik a, aby ziskali subjek- Jacké ství. Něco umho Janu, Huang len gangu jméleční pr- nang Xiyuan merický řezník rsey, který ko šéfkuchař ast, texaské udímě dřívějším pařížském Plisson, vic, akový, rovi vým papirkem naši subiekivity, o ja nášeho postoje k věcem. Jak se v tuto natahovanou a protahovanou chvíli blížíme ke konci pocitu s nosti, naše vědomí a vyvolá rozporu pocity, přičemž naše náše, co vidíme, už nejsou. Film je delirium bez nás. Zp Životě citíme pozorujeme opět, jako ví a vice než p

5

İFL'de BU AY

18 Mart 2021

18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi'nin 106. Yıl Dönümü dolayısıyla Müdür Başyardımcımız Dr. Filiz KARAOĞLU liderliğinde çevrim içi tören yapılmıştır.

22 Mart 2021

Okul Müdürümüz Sayın Mahmut YILDIZ başkanlığında Bilim Kurulu Başkanımız Dr. Barış DEMİRDAĞ koordine- sinde ve Bilim Kurulu Proje Koordinatörü Ergül ATICI GÜVEN desteğinde TÜBİTAK 2202 ve TÜBİTAK 2204A çalışmalarının danışmanları ile Proje ve Olimpiyat Çalışmalarımız gündemi ile Bilim Kurulu toplantımızı gerçekleştirdik.

20 Mart 2021

İl Milli Eğitim Müdürümüz Sayın Ömer YAŞI'nin himayelerinde İzmir İl Milli Eğitim Müdür Yardımcımız Sayın Mehmet YİĞİT koordinesinde Bornova İlçe Milli Eğitim Müdürümüz Sayın Kadir KADIOĞLU'nun yakın desteği ile hazırlanan 8 projemiz İzmir Bölge Sergisinde okulumuzu temsil etmeye layık görülmüştür.

TÜBİTAK 52. Lise Öğrencileri Araştırma Proje Yarışması
İZMİR BÖLGE SERGISİNE 8 PROJE İLE KATILIMIZ

BİYOLOJİ
DR. MERVEM YAZICI **1**

1 DEĞERLER EĞİTİMİ
ZEHRA HANCI EKİCİ **1**

FİZİK
VİLDAN AKYOL (2)
SERKAN YOLCU **3**

2 MATEMATİK
MÜNİRE ŞİMŞEK
SERTAÇ ATEŞ **2**

YAZILIM
SERTAÇ ATEŞ **1**

Her zaman her alanda en iyisi
İZMİR FEN LİSESİ

İZMİR FEN LİSESİ
1989
0 252 308 10 30 / ilmeb.kiz.tr

21 Mart 2021

Her koşul altında en sağlıklı ve en iyi şekilde eğitim-öğretim faaliyetlerinde yer alan öğrencilerin okulumuzda okul

yönetimimizin liderliğinde okul hemşiremiz pansiyonda kalan öğrencilerimize öncelik vererek tüm öğrencilerimize salgın tedbirleri hakkında bilgilendirme yaptı.

22 Mart 2021

Okul Müdürümüz Sayın Mahmut YILDIZ'ın uygun görüşü doğrultusunda Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenimiz Zehra

Handan EKİNCİ danışmanlığında Vatan'ın başkanlığını yapacağı Girişimcilik Kulübü Tanıtım Toplantısı gerçekleştirildi ve kulübümüzün onur konuğu İFL'92 mezunumuz Doç. Dr. Sayın Deniz TUNÇALP öğrencilerimize çevrim içi ilk dersini verdi.

22 Mart 2021

İl Milli Eğitim Müdürümüz Sayın Dr. Ömer YAŞI himayesinde İl Milli Eğitim Müdür Yardımcımız Sayın Mehmet YİĞİT'in yakın takibinde İlçe Milli Eğitim Müdürümüz Sayın Kadir KADIOĞLU'nun ev sahipliğinde Okul Müdürümüz Sayın Mahmut YILDIZ'ın başkanlığında Müdür Başyardımcımız Dr. Filiz KARAOĞLU, Pansiyondan Sorumlu Müdür Yardımcımız Mehmet GÜL ve Öğrenci İşlerinden Sorumlu Müdür Yardımcımız Eylem KILIÇASLAN koordinesinde Bilim Kurulumuzun takibinde TÜBİTAK Bilim Olimpiyatlarına hazırlanan öğrencilerimiz verdikleri emeğin karşılığını 7 gümüş ve 8 bronz toplamda 15 madalyayı okulumuza kazandırarak aldılar.

TÜBİTAK 28. Bilim Olimpiyatları
2. AŞAMA SONUÇLARI

KİMYA
3 GÜMÜŞ + 2 BRONZ **5**

BİLGİSAYAR
2 GÜMÜŞ + 3 BRONZ **5**

MATEMATİK
1 GÜMÜŞ + 1 BRONZ **2**

FİZİK
2 BRONZ **2**

BİYOLOJİ
1 GÜMÜŞ **1**

TÜBİTAK Bilim Olimpiyatları çalışmalarımızdaki İzmir İl Milli Eğitim Müdürüğünün ve Bornova İlçe Milli Eğitim Müdürüğünün etkin liderliği, koordinesi ve desteklerinden dolayı İl Milli Eğitim Müdürümüz Sayın Dr. Ömer YAŞI Beye, İl Milli Eğitim Müdür Yardımcımız Sayın Mehmet Yiğit Beye ve İlçe Milli Eğitim Müdürümüz Sayın Kadir Kadioğlu Beye teşekkür ederiz.

7 Gümüş
8 Bronz
15 Madalya
ile yeni rekor!

Her zaman her alanda en iyisi
İZMİR FEN LİSESİ

Bir His

**Buse Nur
Mutlu'24**

Bana tanıdık bir yüz
Ama diğerlerine yabancı
Öyle hüzünlü bir bakış
Görünce şaşırtan bir tavır
Bir düşünce geldi aklına
Bir hayal
Bir bakış geldi gözlerinin önüne
Ve bir şey kapladı içini
Hislere yabancı
Hayatında görmemiş bile onu
Tanıdık bile gelmiyor siması
Tanışıyorlar yavaştan
Hal hatırla başlayan konuşma uzuyor
Yıllardır tanışıyor gibi ilerliyor sohbet
Bir bakıyor adam, yıllar geçmiş
Sanki bir kaç dakika gibi gelmişti oysa
Şaşıyorlar ama devam ediyorlar gülmeye, konuşmaya
Zaman durmuyor
Bir gün ayrılıyorlar buluşmak üzere
Belki birkaç günlüğüne
Belki birkaç saatliğine.
Buluşuyorlar tekrar
Ama bir şey farklı
Tanıyor onu, yabancısını
Ama herkes orada
Kimse yabancı değil ona
Herkesin yabancısı var
Konuşuyorlar, gülüşüyorlar.
Adını koyuyor yabancısının adam
"Mutluluk"

Kişilik Tipleri

Diplomatlar

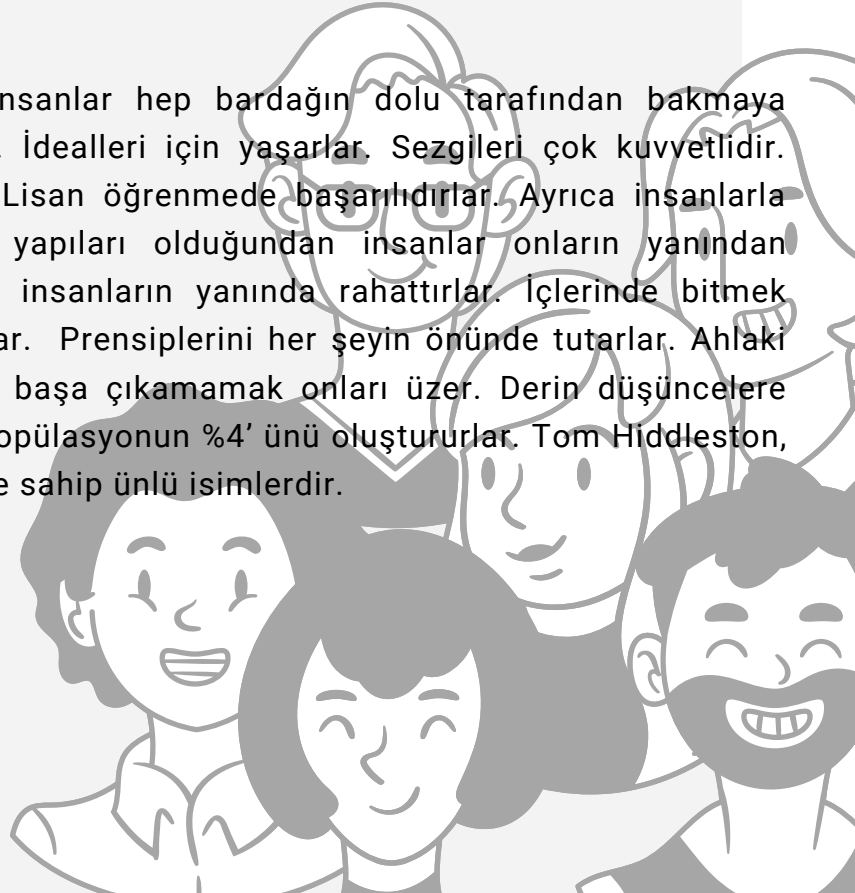
Kişilik tiplerinde bu ay diplomatlar grubu var. Diplomatlar grubunun içindeyse savunucu, arabulucu, önder ve kampanyacı kişilik tipleri var.

Savunucular (INFJ)

Savunucu (INFJ) kişilik tipine sahip insanlar en küçük yanlış bile görmezden gelmeyip düzeltmek isteyen insanlardır. Adalete ve eşitliğe çok önem verirler. Prensiplerinden asla vazgeçmezler. Kararlı ve istikrarlıdırlar. İnadıkları şeyler için kendilerini adarlar. Tatlı dilleri sayesinde insanlarla çabucak iletişim kurarlar. Ama bazen yalnız başlarına kalmak isterler ve ortalıkta bir süre görülmeyebilirler. İnsanların duygularına saygı duyarlar. Kendi duygularına da saygı gösterilmesini isterler. İnsanlar tarafından eleştiriye uğramaya veya tartışmaya girmekten kaçınırlar. Popülasyonun %1'ini oluştururlar. Lady Gaga, Morgan Freeman, Marie Kondo bu kişilik tipine sahip ünlü isimlerdir.

Ara Bulucu (INFP)

Ara bulucu (INFP) kişilik tipine sahip insanlar hep bardağın dolu tarafından bakmaya çalışırlar. Yani biraz Pollyanna olabilirler. İdealleri için yaşarlar. Sezgileri çok kuvvetlidir. Daha çok edebi konularda yaratıcıdırlar. Lisan öğrenmede başarılıdırlar. Ayrıca insanlarla derin iletişim kurarlar. Çekingen bir yapıları olduğundan insanların onların yanından uzaklaşabilir ama kafalarının uyuştukları insanların yanında rahatlırlar. İçlerinde bitmek tükenmek bilmez bir yaşam tutkusu taşırlar. Prensiplerini her şeyin önünde tutarlar. Ahlakî değerleri onlara yol gösterir. Kötülüklerle başa çıkamamak onları üzer. Derin düşüncelere dalmayı severler. Felsefeye ilgi duyarlar. Popülasyonun %4' ünü oluştururlar. Tom Hiddleston, J.R.R. Tolkien, Johnny Depp bu kişilik tipine sahip ünlü isimlerdir.

Önder (ENFJ)

Önder (ENFJ) kişilik tipine sahip insanlar adından da anlaşılacağı üzere lider yapılı insanlardır. Toplumlara liderlik edip onları zafere taşımak için çok çalışırlar. Toplumun iyiliği için fedakarlık yapmaktan kaçınmazlar. İnsanlara daha iyi olmaları için ilham kaynağı olurlar. Eğer bir insana gerçekten güvenirlerse o insan için yapamayacak şeyleri yoktur. Bu yüzden inandıkları kişiler tarafından manipüle edilebilirler. Bazen ne yaptıklarını anlamayacak kadar inandıkları şeyler için savaşabilirler. İçine atıldıkları işin sonunu düşünmezler. Popülasyonun %2'sini oluştururlar. Malala Yousafzai, Jennifer Lawrence, Ben Affleck bu kişilik tipine sahip ünlü isimlerdir.

Kampanyacı (ENFP)

Kampanyacı (ENFP) kişilik tipine sahip insanlar ortamlarda kendilerini belli ederler. Enerjik ve etkileyici olmalarıyla insanların dikkatini çekerler. Bu yüzden bazen insanlar tarafından lider olarak görülebilirler. Ama onlar bunu her zaman istemezler. Çünkü omuzlarına yük bindiği için kendilerini stres altında hissederler. İstemedikleri bir işi yaparken sıkılırlar. Sabırları sınanmaya gelmez. Yenilikçi düşünmek için özgür olmaları gerekir. Empati yetenekleri gelişmiştir. İnsanların duygularına önem verirler, onları incitmek istemezler. Kendi duygularını anlamak için kendilerine zaman ayırmaya özen gösterirler. Hayal güçlerinin kuvvetli olması nedeniyle güzel işlere imza atabilirler. Popülasyonun %7'sini oluştururlar. Ellen DeGeneres, Will Smith, Robert Downey Jr. bu kişilik tipine sahip ünlü isimlerdir.

**Irmak
Delikaya'23**

BİZİM KALEMİMİZDEN

DÖNEN DÜNYANIN DOĞMAYAN GÜNEŞİ

Eylül
Çiçek'23

Gökyüzü hâlâ gecenin siyah örtüsüyle kaplıyken Körkız, neredeyse kendi ağırlığındaki yün yorganının altında gözleri kapalı fakat yarı uyanık bir vaziyette sabahın sessizliğini dinliyordu. Dışarının nefes kesen ayazına karşılık küçük kızın yorgandan sığınağı; bütün bedenini, ruhunu ve hayallerini tüm sıcaklığıyla sarıp sarmalıyordu. Bu şefkatli sıcaklık Körkız'ın aklını çelmeye çalışsa da o, günün en sevdiği zamanını yaşamak hayaliyle hışımla fırlattı üzerindeki yorganı. Çünkü biraz daha oyalanırsa duygularının, zihninin soğukla ilgili oluşturduğu olumsuz düşüncelere yenik düşeceğini ve yumuşak yer yatağında iç ısıtan ama gün doğumunu kaçırmış olmanın eksikliğini de barındıran huzursuz bir uyku çekeceğini biliyordu. Çıplak ayaklarını tahta zemine dokundurdu ve soğuğun bütün bedenini gezdiğini hissetti. Sessizce yatağından kalkıp uyku kokan pijamalarının üstüne geçen bayramda aldıkları kırmızı paltosunu geçirdi. Yün çoraplarıyla ısıtmaya çalıştığı ayaklarıyla narin ve olabildiğince sessiz adımlar atmaya çalışarak kapıya ilerlemeye başladı.

Şimdi sabahın derin sessizliğine tahta gıcırtiları, dışarıda durmaksızın esen rüzgarın uğultuları ve duvardaki saatin tıkırtıları eşlik ediyordu. Sonunda kapıya ulaşmıştı, kolu yavaşça indirdi ve soğuk rüzgârın teniyle buluşmasına izin verdi. Yün çoraplı ayaklarını zar zor soktu botlarının içine ardından sessizce kapıyı kapattı. Her sabah yaptığı gibi evlerinin epey aşağısında kalan nehre doğru yola koyuldu. Gökyüzü hâlâ lacivertin en koyu tonuyla kaplıydı ancak bu geceden kalma karanlık, kısa bir süre sonra güneşe teslim olacaktı. Şafak vaktinin insanı her soluk alışta nefesi kesiliyormuş gibi hissettiren, can yakan ayazı tüm köyü dolaşıyordu. Fakat Körkız'a göre bu keskin hava, sabahı daha da güzel kılıyordu. Çünkü bu şafak ayazı insanın bedeni gibi düşüncelerini de dondururdu. Küçük kızın aklında durmaksızın akan düşünce ırmağının buz tutması, ruhunun biraz olsun dinlenebilmesini sağlardı. Çok nadir olsa da şafak ayazıyla buluşmadığı günlerde zihnindeki şelalede boğulma düşüncesi, müthiş bir korkuya kapılmasına neden olurdu. Bir de bu soğuğun onu mest eden ferahlıktaki kokusu vardı. Ama nane bahçesinde dolaşıyormuş gibi ciğerlerinin genişlediğini hissettiren türden değil aksine sanki her nefes alışında havayı solumaya gücü yetmiyormuş, ciğerleri biraz daha küçülüyormuş da buna rağmen tüm ruhu sonsuz bir özgürlüğe kavuşuyormuş gibi.

Nehre doğru ilerlerken bol bol içine çekti aşık olduğu şafak ayazını ve uzun bir yolculuğun ardından nehir gözüdür olmuştu. Ruhunda oluşan gün doğumuna kavuşma heyecanı ile adımlarını sıklaştırdı. Nehrin hemen karşısındaymış gibi gözüken ama bir o kadar da uzak olan dağların ardındaki güneşin yükselişini izleyecekti. Sonunda nehrin yanına ulaştığında güneş ışıkları huzmeler halinde bulutlarla buluşuyordu. Küçük kız ise birazdan hüngür hüngür ağlayacağını bilmiyormuş gibi günün tek huzur bulduğu anının içinde kayboluyordu. Gökyüzü turuncudan pembeye, pembeden mora o kadar yumuşakça karışıyordu ki güneş de bu renk geçişlerinin arasına kondurulmuş kızıl bir ateş topu gibi tüm gücüyle karanlığı aydınlığa katıyordu. Körkız, bu şöleni tadına varana kadar uzun bir süre seyre daldıktan sonra her sabah yaptığı gibi yüzünü yıkamak için eğildi nehrin suyuna. Nehir çoğunlukla coşkuyla akardı ama taşların suyun önünü kestiği yerlerde hep bir göl gibi durgun olurdu. Küçük kız soğuk suyu yüzüne vurduktan sonra durgun suda beliren simasına -her sabah olduğu gibi- göz ucuyla bakma gafletinde bulundu. Siyah saçları dağınık ve kabarıktı, soluk yanaklarında pembe pembe yastık izleri vardı. Sağ gözü yorgun bir ifade ile hüznü dolu bakarken sol gözü derdini anlatamıyor gibiydi. Göz bebeğini çevreleyen yeşil halkanın, gün doğumundaki gökyüzü gibi yumuşak geçişlerle maviye dönüştüğü sağ gözü; ne de güzel bakıyor ne de güzel görüyordu. Oysa sol gözü öyle miydi? Sol gözüydü ona "Körkız" adını veren. Sağ gözünün aksine kestaneyi andıran bir renge sahip olan sol gözünün kahverengisi, yer yer tarçın rengine dönüşüyordu.

Uzaktan gayet normal bir göz gibi gözükiyordu ama yaklaşıncaya hep bir yere bakışından, hiçbir duyguyu aktaramayıncaya ele veriyordu kendini. Göremiyordu işte! Renkleri hissedemiyor, bakışlarıyla konuşamıyordu. Sadece olması gerektiği yerdeydi, varlığı sahteydi. Yalnızca bakıyordu oysa bu yeterli değildi. Ruhunu, duygularını, düşüncelerini yansıtmalıydı; mutlu olunca ışıdamalıydı göz bebeği, yalan söyleyince ele vermeliydi kendini, üzülmeye hüznü bulutları kaplamalıydı bakışlarını ama o yapamıyordu. Körkız yakınıyordu içinden: "Ne olurdu görebilseydin sen de sağ gözüm gibi? Hem ömrüm boyunca 'Körkız' olmazdı adım, yarım kalmazdı gözlerimle anlatmaya çalıştığım duygularım.". Bu düşünceler, zihninden kalbine saklanmaya başlamışken her sabah olduğu gibi gözlerinden dökülen yaşlar nehrin durgun suyuyla buluşuyordu ve Körkız suratını tekrar incelemeye başlamıştı. Üzüntüyle sol elini sol gözüne uzattı, bir kez daha sağ gözüyle kınadı o suçsuz gözü. Tam o sırada kafasında bir şimşek çakıverdi, burada ters giden bir şeyler vardı. Sudaki yansıması sol gözünü değil, onu tamamlarcasına sağ gözünü işaret ediyordu. İşte şimdi gören gözünün de yanlış gördüğünü düşünmeye başlamıştı. Gözlerini buğulayan gözyaşlarını sildi ve titreyen elini tekrar kör gözüne götürdü. Akıl alır gibi değildi ama yine aynı şeyler yaşanıyor. Körkız kök salmış bir ağaç gibi oturduğu yerden kıpırdamıyordu; zihni olanları anlamlandırmaya çalışırken o uzaklaşmak istese de içinden bir ses, onu korkuyla çarpan kalbine rağmen orada kalmaya zorluyordu.

Bütün bu çatışmalar yaşanırken suyun içinden bir balık fırlayıverdi, balığın fırlamasıyla küçük kızın onu yere bağlayan hayali kökleri de koptu ve Körkız olduğu yerden bir anda ayaklandı. Kızilla mavi tonlarını pullarında sergileyen bu balık, bir dalıp bir çıkarak nehirde ilerlemeye başlamıştı. Körkız ise bilemediği bir nedenden ötürü nehrin kenarından koşar adımlarla hızla ilerleyen balığı takip ediyordu. Evet, gerçekten neyi neden yaptığını bilmiyordu ama sanki bütün sorularının yanıtı, sorunlarının çözümü bu balığın gittiği yerde onu bekliyordu. Hissediordu, bugün farklı bir gündü. Doğan güneş, şafak ayazı, kör gözü aynıydı ama sudaki yansımalarının yanlış olduğundan adının "Körkız" olduğu kadar emindi. Yaşadığı bütün bu anlamsızlıkların bir sebebi olmalıydı yoksa aklını yitirdiğini düşünmeye başlayacaktı. İçindeki nedensiz güvenle balığın peşinden koşmaya devam ediyordu fakat akıyla hislerinin arasındaki köprü yıkılabı çok olmuştu, yorulduğunu idrak edemez hâle gelmişti. Gökyüzü gün doğumundaki renkleri maviye dönüştürmüş, güneş tamamen gözükür olmuştu. O ise bunları fark edemeyecek kadar kapatmıştı duyarlarını. Gözleri sadece nehirde ilerleyen balığı görüyor, kulakları yalnızca balığın suda ilerlerken çıkardığı sesleri işitiyordu. Küçük bedeni o kadar sıcaklamıştı ki paltosunun düğmelerini koparırcasına açıp üzerindeki ağırlığı çalılıklara fırlattı. Aslında bu sıcaklama hâli bir yanılsamadan ibaretti. Hava hâlâ buz gibiydi, ciğerleri üşüyordu. Ama o durup dinlenmeden koştuğu için bunların farkına varamıyordu. Derken balık bir anda suyun dışına zıplamayı bırakıverdi.

Körkız nereye gittiğini bile bilmeden takip ettiği rehberinin ortadan kaybolduğunu görünce boşluğa düşmüştü. Hislerine güvenip yok saydığı mantığını yeniden duymaya başlamıştı. Ne anlamsız bir mücadeleydi bu giriştiği. Balık zıplamadığı sürece suyun altından ilerleyen bir şeyi nasıl görebilirdi? Yalnızca tüm sıradan balıkların yaptığı gibi yüzen bir balığı bir işaret olarak görerek bu durumdan kendine pay biçip hiç de az denilemeyecek kadar yolu nefesi kesilinceye kadar koşmasına gerek var mıydı gerçekten? " Yoktu tabii." diye mırıldandı kendi kendine. Şimdi olduğu yerde, yalancı sıcaklık üzerinden uçuvermişti, sabah ayazını paltosuz bedeninin her tarafında hissediyordu. Üşümenin de verdiği öfkeyle çocuk akli bir kez daha nefret etmişti sol gözünden. Bütün bu başına gelenlerin onun suçu olduğuna tüm kalbiyle inanmıştı. Aradığı suçluyu bulduğu için kendine olan kızgınlığı biraz olsun azalsa da hâlâ içindeki hayalperest ruhla acımasızca kavga ediyordu. O kendi içinde açtığı savaşlarla uğraşırken ormanın ortasına geldiğinden bihaberdi. Ardından soğuktan kızarmış kulakları bir ses işitti. "Burada ne işin var küçük kız?" diyordu ses. Körkız kafasını sesin geldiği yöne çevirdi ve göz alıcı güzellikte bir karacanın büyük bir çınar ağacının altında uzanmış onunla konuşuyor olduğunu fark etti. Bu sefer mantığını da hislerini de susturdu ve bir rüyada olduğunu düşünerek her şeyi akışına bırakmaya karar verdi. Artık bütün olağan dışı durumlara hazırlamıştı kendini. Bir masalın içindeydi ve bu masalı layığıyla yaşayacağına dair kendine söz vermişti.

O, usulca ağacın altındaki karacaya yaklaşırken eşsiz güzellikteki karaca konuşmaya devam ediyordu:” Hiç iyi gözük müyorsun küçük kız, soluk alıp verişlerinden epey koştuğun anlaşılıyor, yorulmuş olmalısın. Bana eşlik etmek ister misin?”. Körkız, sanki hayatında ilk defa konuşan bir hayvana rastlamamış gibi başına onaylarcasına sallayacaktı ki karacanın :” Söylemeden edemeyeceğim gözlerin ne kadar büyüleyiciymiş, bu birbirinden güzel doğa renklerinin gözlerinde buluşabiliyor olması o kadar nadir rastlanılan bir şey ki... ” diyerek gözlerine hayranlıkla bakmasıyla küçük kızın bakışları değişivermişti. Sol gözünde bir değişiklik yoktu ama sağ gözünde şimşekler çakıyordu. Doğduğundan beri ona acıyarak bakan gözlere o kadar alışmıştı ki kendindeki eksikliğe iltifat edilmesini kabullenememişti. Çocuk aklı yıllarca nefret etmişti sol gözünden, şimdi falanca bir günde karşısına çıkan falanca bir karaca nasıl olur da kör gözünü sevme umudunu kondurabilirdi yüreğine? Bu besbelli bir oyundu, aklınca onunla alay ediyordu. Çünkü karacanın, anlamsız bir şekilde boşluğa bakan bu kör gözü fark edip sırf Körkız’ın kalbini kırmak için sahte iltifatlar etme ihtimali; bir nehrin toprakla buluşması anındaki renkleri andıran bu güzel renkli gözlere hayranlık duyması ihtimalinden daha fazlaydı(!) Karaca beklediği teşekkür yerine küçük kızın öfke dolu fakat yine de sessizliğini bozmayan tavrına karşılık hiçbir şey olmamış gibi konuşmaya devam etti:” Ben de bütün gün burada bir arkadaşımı bekleyeceğim, tam da bu sebeple seni de yanımda dinlenmeye davet etmiştim. İnanır mısın, arkadaşımın da gözleri aynı senin gibi.

Hatta bu yüzden adını ‘Mai’ koymuşlar. Söylediğine göre, anlamı hem ‘mavi’ hem de ‘sudan gelen’ demekmiş. Bence kahverengi gözünü yok saymaları biraz haksızlık olmuş ancak yine de ismi çok huzur verici değil mi?”. Küçük kız karacanın söyledikleri ile yeniden sinirlenmişti fakat bu sefer hissettikleri öfkeden ziyade kıskançlık duygusuydu. Onun gibi gözlere sahip birinin adı “Mai” iken kendisine “Körkız” diyorlardı. Çünkü kördü, ne diyeceklerdi başka? O, Mai kadar güzel bir ismi hak etmiyordu. Zihninde durduk yere oluşturduğu bu küçümseyici söylemlere daha fazla dayanamayıp dilinin mührünü bozdu ve konuşmaya başladı:” Arkadaşın adına sevindim demek ki benim gibi kör değilmiş de bu kadar güzel bir isme sahip olabilmiş. Fakat ne yazık ki bana ‘Körkız’ derler ve senin dediğin gibi nadir güzellikte gözlere sahip değilim.”. Karaca, karşısındaki kızın söylediklerine anlam verememişti. Kafa karışıklığını gidermek için:” Senden bir şey rica edebilir miyim, bana tüylerimin rengini söyleyebilir misin?” diye sordu küçük kıza. Körkız’ın kaşları ilk defa yumuşamış, sağ gözü durgunlaşmıştı. Gözündeki öfkenin yerini derin bir hayranlık almıştı:” Tüylerinin rengi o kadar özel ki... Hani sabahları alacakaranlık kaybolmaya başlarken güneş görünür, hava kızılılaşır ama hâlâ bir kahverengilik de vardır ya işte tam öyle. Bir de gün doğumu kızılındaki tüylerinin üzerine kaşık kaşık tarçın serpiştirmişler gibi.”. Karaca, Körkız’ın bu güzel sözlerinden çok etkilenmiş olmakla beraber biraz da kandırılmış hissetmişti:” Güzel iltifatların için çok teşekkürler fakat sence de kör biri için fazla iyi görmüyor musun?”.

Körkız karacanın bu sorusuna:” Sadece sol gözüm görmüyor onun aksine sağ gözüm gayet iyi görür. Zaten o da olmasa ne yapardım?” diye hayıflanarak yanıt verdi. Karaca bu sefer gerçekten kızmıştı:” O hâlde sen düpedüz kendini kandırıyorsun, yetmiyor bir de yalan söylüyorsun. İnsanların sana dediklerine inanmışsın, aslında kör falan değilsin. Düşünsene sizler gökyüzünün sürekli ‘mavi’ olduğunu söylersiniz ama o; sabah ve akşam kızılışır, yağmur yağacağı zaman grileşir, geceleri güven veren bir laciverte dönüşür. Fakat sorsak şimdi gökyüzüne o bile inanmıştır mavi olduğuna. Senin de durumun bundan farksız. Kulakların o kadar çok işitmiş ki kör olduğunu sen bile inanmışsın bu yalana. Gören gözüne haksızlık değil mi bu Körkız? Bu yaşattıkların yakmaz mı onun canını? Peki ya sol gözün? İnsanların sana acımasızca bu isimle seslenmeleri onun suçu mu? Kabullenmenin zor olduğunu biliyorum ancak ne yazık ki bazı insanlar kötü kalpliler ve bu bulaşıcı hastalık her geçen gün bize fark ettirmeden hızla yayılmaya devam ediyor. Onların kimi zaman ‘açık sözlülük’ kimi zamansa ‘acı gerçekler’ adı altında etrafa saçtıkları yaralayıcı sözleri, karşılına çıkan tüm masum kalpleri delik deşik etmeye devam ediyor. Günün sonundaysa o saf kötülükten oluşan düşüncelerini bol keseden herkese savuran insanlar, mutsuzluklarına ortak ettikleri onlarca insanda açtıkları yaralarla kendi hayatlarındaki eksikleri tamamladıklarını zannediyorlar. Ama şunu da unutma ki bu yaşadıklarının bir kısmı da senin tercihin.

İnsanların seni bu denli yaralamalarına sessiz kalarak sana yapılan bu kötülüğü görmezden gelmişsin, ‘Körkız’ olmayı kabullenmişsin ve en sonunda kendi gördüğün gerçekten bile vazgeçmeyi seçmişsin. Yanıma ilk geldiğinde gözlerine iltifat edince ne kadar da öfkelendin? Oysa gözlerinin nasıl güzel renklerde olduğunu hatırlıyor olsaydın onlara haksızlık etmezdin hatta gözlerine hayran kalmamdan hoşnutluk duyardın. Eksikliğini adıyla birleştirecek kadar acımasız olan, kalbinin kapılarını kıran insanlar uğruna güzel sözlerle yaklaşan misafirleri de evine almaz olmuşsun. Bu kadar küçükken yapma bunu kendine Körkız. Sana böyle sesleniliyor diye ne kör olursun ne de çaresiz. Eğer dertli görünmekse seni güçlü kılan, sevdiysen çaresiz görünmeyi sakın benimseme bu acılı kız rolünü. Çünkü böyle yaparak kendini hiçbir zaman sevemeyecek hâle gelirsin, insanların da seni sevmesine müsaade edemez olursun ve en kötüsü de günün sonunda bu acılı kız rolü sana mutluluğunu unutturur, tıpkı insanların bir gözünün gördüğünü unutturması gibi...” bu uzun nutuğun ardından yavaşça ayağa kalktı karaca. Körkız şimdi hayretle karşısındaki manzaraya bakıyordu. Bu güzel hayvanın sağ ön bacağı, sanki yavru bir karacaya ait gibiydi. Diğerleri incecik ve upuzun duruşlarıyla asilce yere basıyorken o minik bacak yere bile dokunamıyordu. Körkız tam konuşacaktı ki karaca sözlerine devam etti:” Görebiliyor musun bu çelimsiz bacağı mı? Görmesen bu hüznle bakmazdın zaten.

En çok da bir gözünün görmediğini fark eden insanların acıyan bakışlarından nefret etmiyor musun Körkız? Oysa bak, sen de yaptın aynısını çünkü kalple gözler arasında çok mesafe yok. Yüreğimizden geçen her şey gözlerimizde can buluyor, somutlaşıyor ama yine de gören gözüne engel olmalıydın ve sen bunu yapamadın. Şimdi kör gözün ne kadar masum değil mi? Bütün yüreğinle acıdın bana hatta bir anlığına benim yerimde olduğunu düşündün ve korku sardı bedenini. Sağ gözün her şeyi itiraf etti ama sol gözün sadece baktı, ne acıdı gördüklerine ne de üzüldü halime. Kör gözünün sakladığı sır, gören gözünde o kadar açıktı ki hiç yoktan bir daha üzüldüm bacağımanın küçüklüğüne. Şimdi söyle Körkız, kızmayacak mısın sağ gözüne canımı bu kadar yaktığı için ya da bir kez olsun şefkat göstermeyecek misin sol gözüne kalbindeki sırta ortak olduğu için?”. Körkız önce yutkundu. Karacanın söylediği her şey yüreğine giden yolda boğazına dizilivermişti. Sonra topladı kendini ve bütün bu konuşmalar yaşanmamış gibi karacayı ilk defa görmüşçesine en içten gülümsemesiyle kendini tanıtmaya başladı:” Merhaba, ben Körkız. Doğduğumda geçirdiğim bir hastalık yüzünden sol gözüm görmemeye başlamış, daha renkleri ayırt edemezken karanlığın tonlarını bile anlayamaz olmuş. Hani güneşli bir günde çayıra uzanıp gözlerini kapatsan biri eliyle suratına gölge yaptığında karanlık biraz daha kararır ya, onu bile fark edemez hâle gelmiş. Bütün bunlara rağmen sağ gözüm gayet iyi görür yine de köydekiler bana ‘Körkız’ derler. Annem de babam da adımları almazlar ağızlarına. İnanır mısın, ben de bir gün olsun merak edip de sormadım.

Zaten herkes bana böyle seslenirken ne önemi var ki gerçek adımın?”. Karaca yeni gelen bu konuşkan kız kimliğini sevmişti bu yüzden Körkız’ın küçük oyununu bozmadan o da dahil oldu:” Merhaba, ben de Kızıl. Madem sen kör gözünün hikâyesini benimle paylaştın ben de topal bacağımanın hikâyesini anlatayım. O gün hâlâ aklımdadır. Hani sabah gözlerini açar açmaz anlarsın ya farklı bir güne uyandığını tam olarak öyle bir gündü. Her şey olması gerektiği gibiydi ama bir şeylerin farklı olduğu kesindi, içten içe hissediyordum bunu. O sabah kahvaltı ettikten sonra yuvamızın önünde beyaz bir kelebek gördüm. O kadar pervasızca uçuyordu ki sanki iki gün sonra ölmeyecekmiş gibi... Ne tuhaf değil mi tırtıllar kanatlarına sahip olup gerçek özgürlüklerine kavuştuktan kısa bir süre sonra ölüyorlar. Belki de bunu bildikleri için kelebeğe dönüşmek bile istemiyorlardır ya da her şeyden habersiz kozadan çıkacakları günü sabırsızlıkla bekliyorlardır, tıpkı benim o gün heyecanla yuvadan ayrılmam gibi... Çünkü düşününce ben de o gün bir bacağıma kaybedeceğimi bilmiyordum, olacaktan habersiz takılmışım o güzel kelebeğin peşine. Yuvadan biraz uzaklaştıktan sonra kelebek bir böğürtlen çalısına kondu ve tam o sırada bir silah sesi patladı kulaklarımda. Bütün vücudumun sarsıldığını hissettim, önce rahatlatıcı bir sıcaklık sardı bacağıma ama hemen ardından büyük bir acı geldi. Küçük bedenimle kanlar içinde yuvaya koşmaya başladım ve canımı kurtarmayı başardım ancak sağ bacağıma ne yazık ki hep o günkü gibi çocuk kaldı. Ben de topallamaya başladım ve bir daha hiçbir zaman o kelebeğin peşinden koştuğum gibi koşamaz oldum.

Kanatlarım yeni çıkmışken, özgürlüğüme yeni kavuşmuşken kanatlarımı çaldı o avcı. Ama ben 'topal karaca' demelerine izin vermedim hiçbir zaman. Çünkü benim bir adım var, benim 'ben' olmama neden olan bir ismim var. Onu da çalmalarına müsaade edemezdim. İkimiz de eksiz belki ama seninle benim aramda kabullenmişliğin oluşturduğu bir uçurum var. Sen 'Körkız' olmaya boyun eğmişsin, ben hiçbir zaman 'topal karaca' olmaya razı gelmedim. Evet, topalım ama yine de ben Kızıl'ım, sadece Kızıl.". Körkız Kızıl'ın vazgeçmeyişi, mücadelesine hayran kalmıştı ama Kızıl'daki bitmeyen umutlu olma hâli onun çocuk yüreğinin başaramadığı bir şeydi. O an kendine bu umutsuz kabullenişinden vazgeçeceğine dair söz verdi. Ardından konuyu değiştirmeye çalışarak:" Bir arkadaşından bahsetmiştin." diyerek sonu havada biten bir cümle ile Kızıl'a konuşması gerektiğini hissettirdi. Kızıl onaylarcasına başını sallayarak:" Yarın şafak sökerken nehrin kenarında buluşmak üzere Mai'yle sözleştik bu yüzden gece burada kalacağım.". Körkız, çocukluğunun da verdiği bir heyecanla hemen lafa atıldı:" Mai'nin gözlerinin de benim gibi iki renkli olduğunu söylemiştin, izin verirsen ben de sana eşlik edip Mai'yle tanışmak isterim." . Kızıl da:" Benimle bekleyecek birinin olması beni çok mutlu eder zaten ilk geldiğinde de sana yanımda dinlenebileceğini söylemiştim çünkü burada tek başınayken zaman geçmek bilmiyor." diyerek Körkız'ın teklifini kabul etti. Ardından:" Söyle bakalım Körkız senin yolun nasıl düştü buraya?" diye sordu. " Güneşin doğuşunu izlemek yapmayı en sevdiğim şeydir.

Her sabah şafak vaktinde uyanır, nehrin kenarında şafağın söküşünü izlerim ama bu sabah bir şeyler olması gerektiği gibi değildi. Ben nehrin yanında otururken bir balık zıplayıverdi ve ben de onun peşine takılıp buralara kadar geldim." diye yanıtladı Körkız. Kızıl gülümseyerek:" Demek güneşin doğuşunu izlemeyi çok seviyorsun." dedi ve ardından uzun bir konuşmaya başlamadan önce yaptığı gibi yerine yerleşti:" Sabahın o vakitlerine ben de bayılırım ancak atladığın çok önemli bir şey var Körkız. Güneş doğmaz ki dünya döner. Güneş hep yerindedir, bizler dünyanın içindeyken onun döndüğünü unuturuz sadece. Nasıl da unutkanız değil mi? Bildiğimiz gerçekleri yanlışla çevirecek kadar... Sana gördüğünü unutturmuşlar bana ne kadar özgür olduğumu. Sen adını bilmeden unutmuşsun, ben aslanlardan kaçmayı öğrenmeden koşmayı unutmuşum. Aslında saydıklarımın hepsi alışmakla süregeliyor. Çoğumuz için 'alışmak' demek 'sonsuz kadar hatırlamak' belki ama bence durum çok farklı. Alışıyoruz, unutuyoruz, hissizleşiyoruz. Birini kaybettikten sonra duyduğun derin acı, yüzmeyi öğrenirken hissettiğin korku, uzun süredir görmediğin arkadaşına kavuştuğundaki mutluluk; hepsi alıştıkça unutuluyor. Ama bunlardan herhangi birini hatırlatacak tek bir an, sanki ilk defa tecrübe ediyormuşuz gibi yüreğimize işliyor. Senin tüylerimin rengini tasvir ederken kör olmadığını fark etmen gibi. Hayat akıp giderken nehirde bir şeyler kayboluyor ama su durulunca unutulmuşluklar yeniden gün yüzüne çıkıyor.

Biz de ömrümüzün her günü yeni bir şey hatırlayabilmenin heyecanını yaşıyoruz. Bazense o kadar uzun süre unuttuğumuzu fark etmeden yaşıyoruz ki doğru bildiğimiz yanlışlar, yanlış öğrendiğimiz doğrular hayatımızı çevreliyor. Sanırım bütün bir yaşam serüvenimiz bunları düzeltmekle geçecek.". Körkız, Kızıl'ın söylediklerini yaşının küçüklüğünden ötürü tam da kavrayamıyordu belki ama kalbiyle hissediyordu. Kızıl'ın her cümlesinde ona biraz daha hayran oluyordu, küçük yüreği onunla yeniden atar olmuştu. Artık sorguluyordu, umut ediyordu, hatırlıyordu. Ona dayatılan benliğin kılıfından çıkıp kendini, ismini bulmaya karar vermişti. Bunları düşünürken yüreğini büyük bir korku kaplayıverdi. Aklına yaşadıklarının hepsinin bir rüya olması ihtimali gelmişti. Çünkü bütün bu yaşadıkları bir gerçekliğin parçası olmaktan çok uzaktı. Kızıl, o sırada Körkız'ın sağ gözündeki endişeyi fark etti ve küçük kıza:" Bu korku dolu bakışlarını yok etmek için ne yapmak istersin?" diye sordu. Niçin korktuğunu bilerek sormamıştı çünkü eğer Körkız'ın endişe duymasının nedeni boş bir kuruntudan ibaret değilse gerçek korku asıl o zaman başlardı. Kızıl bu hissi çok iyi bilirdi. Ormanda tek başına kaldığı zamanlarda kulağına bir ayak sesi geldiğinde müthiş bir korkuya kapılırdı. Kimi zaman yanlış işitmiş olurdu kimi zamansa gerçekten kaçması gerekirdi. İşte şüphesinin kesinliğe kavuştuğu anlar, onu her zaman daha fazla korkuturdu. Şimdi Körkız'ın şüphesini kesinliğe dönüştürme ihtimaline karşılık sadece onu rahatlatma yollarını arıyor, sebebini irdelenmiyordu. Körkız önce Kızıl'ı ayrıntılı bakışlarla inceledi çünkü gerçek olup olmadığından emin olmak istiyordu.

Ardından:" Hava kararınca kadar dolaşalım, sadece sohbet edelim, sen yine benimle konuş." diye yanıtladı Kızıl'ın sorusunu. Ne yapsındı, korkuyordu küçük kalbi. Bir düş gibi geçen bu anların gerçekliğini hissetmek istiyordu. Kızıl'ın sesini duymayı, bu uçsuz bucaksız ormanda onunla sonsuza dek dost kalabilmeyi ve en çok da yaşadıklarının bir hayalden ibaret olmamasını arzu ediyordu. İki dost, bütün bir gün hava kararınca kadar dolaştıktan sonra yorgun düşen vücutlarını dinlendirmek için en son çıktıkları tepedeki çayıra uzandılar ve yıldızlarla bezenmiş gökyüzünü seyre daldılar. Tam o sırada gökyüzünden bir yıldız kayd ve Körkız heyecanla yerinden doğrulup Kızıl'a dönerek:" Gördün mü yıldız kaydı, hadi hemen bir dilek tut." dedi. Kızıl şaşkın gözlerle:" Gerçekten insanlar, sadece yıldız kayınca mı dilek tutuyorlar?" diye sordu Körkız'a. Körkız ukala bir tavır takınarak:" Tabii ki hayır. Doğum günlerimiz de muğalları üflemeden önce, dört yapraklı yonca bulduğumuzda ya da bir gökkuşağının altından geçtiğimizde de dilek tutarız. Bence böyle nadir anlar dilek tutmak için en güzel zamanlar." diye yanıtladı. Kızıl memnuniyetsizliğini gizleyerek dinlediklerinin hemen ardından başka bir soru daha yöneltti:" Peki ne dilek tuttun?" . Körkız, Kızıl'ın dilek dileme kurallarına bu kadar uzak olmasına munzur bir şekilde güldü ve:" Söyleyemem, çünkü söylersem gerçek olmaz." diye yanıtladı. Kızıl bu cevap üzerine hoşnutsuzluğunu belli ederek suratını buruşturdu:" Kendinizi durduk yere çıkardığınız kurallarla bu denli sınırlıyor olmanız gerçekten çok üzücü. Düşünsene Körkız, nefes alıyoruz, yaşamak için nefes alıyoruz.

Her nefes alışımızda ömrümüzü de içimize çekiyoruz ve biraz daha tüketiyoruz. Günde milyonlarca kez göz kırpyoruz, dilimizden binlerce sözcük dökülüyor, saniyeler su gibi akıp geçiyor. Bu kadar fazla sayısız çokluk falanca bir günde falanca bir vakitte koca bir sifıra dönüşecek. Peki ne zaman sıfır olacağız? Bilmiyoruz. O zaman her anımızı doldurmak yaşam boyu üstlendiğimiz bir görev değil midir sence de? Mesela neden yaşadığımız her an dilek tutmak için bir fırsat olmasın? Niye gökten bir yıldız kaymasını, dünyadaki dört yapraklı yoncalardan herhangi birini bulmayı bekleyelim ki? Ya dilek tutmak için bu anları kovalamaya çalışırken sıfır olursak sayısız dileğimiz de bizimle beraber yok olursa? Bu sebeple, hızla akan bir nehirde bulunduğumuz kayığı kendi koyduğumuz engellerle durdurmanın bir anlamı yok. Şimdi, biraz sonraki şimdi, daha sonraki şimdi... Hepsi dilek tutmak için harika zamanlar. Tabii bir de dilekleri söylememe kuralı var. Neden olmasını gerçekten hayal ettiğimiz şeyleri içimizde saklayalım ki? Bir yüreğin dilediği bir dileğe başka güzel bir yüreğin de ortak olması onun evrende kapladığı yeri büyütmez mi? Hatta bence başka yüreklerden de geçen dilekler daha da çabuk gerçekleşebilir. Seni bilmem ama bence hayatta bazı şeyler, ne zaman biteceği bilinmeyen bir bekleyişin parçası olamayacak kadar değerli. Bak ne diyeceğim, eğer hâlâ dilek tutma kuralları olduğunu düşünmüyorsan dilek kardeşi olmak ister misin?" Kızıl'ın anlattıklarının ardından ikisi de gözlerini kapattı ve sesli bir şekilde dilediler dileklerini. Kızıl, Mai'yi görebilmeyi; Körkız ise Kızıl'la hep dost kalabilmeyi dilemişti. O gece uzun uzun sohbet ettikten sonra soğuk ama huzurlu bir uykuya daldılar.

Körkız üşüyerek uyandı uykusundan, elleri ile gözlerini ovuşturdu ve gördüğü manzara karşısında gözyaşlarına boğulmaya başladı. Dün sabah her şeyin başlamasına neden olan balığı gördüğü yerde, her gün gün doğumunu izlediği nehrin kıyısındaydı ama Kızıl yanında değildi. Güneş dağların ardından gözükmeye başlamıştı; gökyüzü turuncudan pembeye, pembeden mora bir renk şöleni içindeydi. Ancak Körkız, günün en sevdiği anında gerçek bir kabusun tam ortasındaydı. Buraya nasıl geldiğini bilmiyordu; belki de zaten hep oradaydı, nehirdeki balık ya da Kızıl hiçbir zaman gerçek olmamıştı. Kulakları Kızıl'ın sesini, sağ gözü onun gün doğumu rengindeki tüylerini arıyordu ama bulamıyordu. Zihniyse yaşadıklarının düş olma ihtimalini kesin kılacak delilleri bir bir önüne sunuyordu. Küçük kız gerçeklikle hayal arasında bir çizgide koşar adımlarla yürüyordu, kaybolan anlarını bulmaya çalışıyordu. Şüphe tüm benliğini işgal etmişti. Yüreğindeki ihtimaller silsilesi, her geçen saniyeyle birlikte daha da çözülemez bir yumak hâline geliyordu. Bu kadar olasılığın ortasında emin olduğu tek bir şey vardı: Eğer düşse Kızıl ve yaşadıkları, düşse bulutlardan bu kadar acımazdı canı. Çaresizliği zihnini sarıp sarmalamışken bir anda Kızıl'ın söyledikleri geldi aklına. Şu an yaşadıklarına alışmayacaktı, Kızıl'ın sadece bir düş olma ihtimaline odaklanıp gerçekten yaşıyor olma ihtimalini unutmayacaktı.

Derin bir nefes aldı ve sakince yere oturduktan sonra gözlerini kapattı:” Nehirdeki balıklar, ağaçtaki kuşlar, çayırdaki çiçekler, evrende sesimi duyan ve güzel bir yüreğe sahip olan tüm canlılar; ne olur ortak olun dileğime! Yalvarıyorum, Kızıl bir düşten ibaret olmasın!” diye haykırdı. Artık yapacak bir şeyi yoktu, oturup bekleme zamanıydı, umut etme vaktiydi. Biraz olsun kendine gelebilmek için her sabah yaptığı gibi nehrin suyunu yüzüne vurdu ardından nehirdeki yansımasına çarptı gözü. Uzun uzun baktı suratına ve iki elini birden gözyaşlarıyla buğulanan gözlerine götürdü yavaşça. Tam da o an sudaki simasının yanında Kızıl da beliriverdi. Körkız hızlıca kafasını çevirdi ve Kızıl’ın güneş ışığı ile buluşan parlak tüylerine göz gezdirip topal bacağına dokunduktan sonra derin bir “oh” çekti. Gerçekten “o”ydu, gelmişti. Dostunun suratına bakıp hiçbir şey demeden gülümsedi, Kızıl da tüm gerçekliğiyle gülümsedi Körkız’a ve ardından konuşmaya başladı:” Hoş geldin, ben de seni bekliyordum Mai’m, canım arkadaşım. Dün Körkız’la senin gelmeni dilemiştik, ne mutlu ki gerçek olmuş dileğimiz. Hoş geldin Mai, kızıyla maviyi pullarında buluşturan bir balığın peşine takıldın, upuzun bir nehrin kenarından geldin, sudan geldin, iyi ki geldin Mai... Bu sabah, en çaresiz olduğun anda bile her gün yaptığın gibi elini sol gözüne uzatıp nefretle bakmadın ya o masum göze; iki elini birden şefkatle gözlerine uzattın, çünkü yansımanın seni tamamlamasına gerek duymadın ya işte o an anladım senin Mai olduğunu. Ah benim güzel gözlü arkadaşım, biricik dostum daha yeni kavuşmuşken yollarımız ayrılıyor seninle.

Ben bir daha görüşebilmeyi diliyorum, dileğime ortak ol olur mu? Hoşça kal Körkız’ım, hep Mai kal, hep sen kal...”. Bu sözlerin ardından karacalara özgü bir şekilde sekerek uzaklaştı ve ormanın içinde kayboldu Kızıl. Şimdi Körkız sabahın sessizliğiyle yalnız kalmıştı. Yüreğinde tarif edilemez bir ferahlık vardı ancak sabah soğğunun ferahlığı değildi bu. Kızıl’ın gerçek, kendisininse ‘Mai’ oluşunun verdiği hayal edilemeyecek bir düşün gerçek olmasının ferahlığıydı. Sanki bu ana kadar sırtında fark edemediği bir yükü yaşamış da hepsi Kızıl’la beraber yok oluvermişti. Hâlâ bir gözü görmüyordu ama artık kör olmadığını tüm kalbiyle biliyordu. Bu sefer unutmuyacaktı benliğini, Mai olduğunu; alışmayacaktı insanların ‘Körkız’ deyişlerine. Nefes aldığı her an, Kızıl’ı bir daha görebilmek ümidi dolduracaktı yüreğini; unutturmayacaktı onun ruhuna işleyen şefkat dolu sözlerini, sesini, gözlerini... Kendine bütün bu sözleri verdikten sonra her sabah yaptığı gibi nehrin karşısındaki manzarayı seyre daldı ve içinden şu cümleleri geçirdi:” Hoşça kal can dostum, dilek kardeşim, bana mutluluğumu kazandıran güzel yürekli karacam... Dün gece senin dileğine ortak olurken fark etmeden kendime kavuşabilmeyi dilemişim. Sen, bana beni buldurdun, Körkız’ı Mai’yle buluşturdu. Tüm teşekkürlerimin aldığı her nefesle sana ulaşmasını diliyorum, sen de benim dileğime ortak ol olur mu? Hoşça kal Kızıl’ım...”. Gökyüzü onu tamamlarcasına kızıldan maviyeye dönerken gözünden düşen bir damla yaşla ekledi Mai: **”Sabahın bu saatlerinde yapmayı en sevdiğim şey: Dönen dünyanın doğmayan güneşini izlemek...”**

ON KITA BİR VATAN İLELEBET İSTİKLAL

Bundan tam 100 yıl önce 12 Mart 1921'de istiklalden istikbale yolculuk başladı. 1. Dünya Savaşından mağlubiyetle çıkan Osmanlı Devleti, İtilaf Devletleri tarafından işgal edilmişti. Büyük bir savaştan daha yeni çıkan, yokluk içindeki halk-birlik olmuş; Mustafa Kemal Atatürk komutasında bağımsızlık için düşmanla savaşıyordu. Milli Mücadele o zamana kadar başarılı geçmişti fakat halk ve asker yorulmuştu. Askerin milli duygularının uyanması ve cesaretlenmesi, halkın özgürlük ve bağımsızlığın bilincine varması için bir kıvılcıma; ayrıca bağımsızlık için savaştan bu devletin bir bağımsızlık sembolüne ihtiyacı vardı. Bu ihtiyaçlardan dolayı İsmet İnönü tarafından milli marş yazılması teklifi götürüldü. Bu teklifi onaylayan Meclis ve Milli Eğitim Bakanlığı milli marş için ödüllü şiir yazma yarışması yapılmasına karar verdi.

Yarıştırmaya 724 şiir katılmasına rağmen hiçbirinin milli marş olamayacağına karar verildi. Bunun üzerine Hamdullah Suphi Bey, Safahat'ın ve Çanakkale Şehitlerine şiirinin yazarı olan Mehmet Akif Ersoy'a milli marş yazması için teklif götürmek istedi. Hamdullah Suphi, Akif'e teklifi sunduğunda Akif para ödülünden dolayı kabul etmedi. Ona göre vatani görevler parayla olmamalıydı. Ödülü bir hayır kurumuna bağışlayabileceği teklifi geldiğinde yazmayı kabul etti. Taceddin Dergâhı'nda kalan Akif burada İstiklal Marşını yazmaya başladı. Yazmaya başladığında kalemi kağıdı olmadığı için ilk kıtaları duvara kazıdı. On kıtalık şiiri iki günde yazan Akif "Kahraman Ordumuza" adlı şiirini imzasız bir şekilde teslim etti. Şiir Mecliste okundu ve on iki gün sonra çoğunluğun kararı ile İstiklal Marşı seçildi. Beste yarışmasını Ali Rifat Çağatay'ın bestesi kazansa da 1930 yılında alaturka olan bu beste yerine daha modern olan Zeki Üngör' ün bestesi milli marşımızın bestesi olarak değiştirildi.

İstiklal Marşı'nın Özellikleri:

İstiklal marşı aruz ölçüsüyle Osmanlıca olarak yazılmıştır. Kırk bir beyitten oluşmaktadır. Dokuz dörtlük ve bir beşlikten oluşan şiirin her kıtasında tam kafiye vardır. İstiklal Marşı diğer milli marşlar gibi vatanını öven, sevgisini gösteren klişe sözlerden ibaret değildir. Çünkü İstiklal Marşı bir savaşın hikayesini ve duygularını taşır.

İstiklal Marşı; bayrağımızın şanı, Kurtuluş Savaşı'nda düşmanın avantajlarına rağmen milletimizin kudreti, vatanın korunması hakkında öğütler ve dualar içermektedir. İstiklal Marşı Mehmet Akif Ersoy'un tüm şiirlerinin yer aldığı Safahat adlı eserinde yer almaz. Bunun nedeni Akif'in bu şiirini millete mâl etmesidir.

İstiklal Şairi Akif:

1873 yılında İstanbul'da doğmuştur. İlk olarak öğrenimini mektepte hoca olan babasından almış ardından dört yaşında okula başlamış burada eğitimini bitirdikten sonra 1882 yılında Fatih Merkez Rüştîyesine devam ederken babasından Arapça dersleri almayı da sürdürmüştü. Şiire merakı da rüştîyede okurken başlamıştır. Rüştîyeyi bitiren Ersoy Mülkiye Mektebinde sonrasında Mülkiye İdadisinde eğitimini sürdürdü. 1888 yılında babasını ve bir yangın sonucu evlerini kaybeden Ersoy okulundan ayrılarak iş garantisi olan Veteriner Yüksekokuluna gitti. Ziraat ve Baytar mektebini birincilikle bitirdi. Müfettiş olarak çalışan Ersoy bu dönemde ilk şiirlerini kaleme aldı ve şiirleri "Hazine-i Fünun Dergisi"nde yayınlandı. Bu dönemde İsmet Hanım ile evlendi. Ersoy hem müfettişlik yapıyor hem şiir yazıyor hem de Edebiyat öğretmenliği yapıyordu. İttihat ve Terakki Cemiyetine üye oldu. Düşünce akımlarından İslamcılık akımından etkilenen Ersoy, Sıratı Müstakim dergisinin başyazarı olarak şiir hayatına devam etti. Ersoy şiirlerini Safahat adlı 7 kitapta topladı. Anadolu'nun işgaline karşı başlayan Milli Mücadeleye Atatürk tarafından çağırılan Mehmet Akif oğlu Emin ile Ankara'ya meclisin açılışından bir gün sonra vardı. Atatürk'ün isteği üzerine Burdur milletvekili olarak mecliste yer aldı. Konya'da çıkacak olası isyanı önlemek için Konya'ya gitti, konuşmalar yaptı. Gittiği çeşitli illerde halkı Kurtuluş Savaşı'na destek vermeye çağırdı. 1921'de kalacağı yeri olmadığından Taceddin Dergahına yerleştirildi ve burada İstiklal Marşı'nı yazdı. İstiklal madalyası alan Ersoy 1923 yılında Abbas Halim Paşa'nın davetiyle Mısır'a gitti. Abbas Halim Paşa'nın ölümünden sonra Lübnan'a giden Ersoy burada sıtmaya yakalandı. Tedavi için İstanbul'a dönen Mehmet Akif aynı yılda hayatını kaybetti.

Bu yıl İstiklal Marşı'nın 100. yılı sebebiyle ülkemizde İstiklal Marşı ve Mehmet Akif Ersoy yılı ilan edildi. Bu vesileyle önce Milli Şairimiz Mehmet Akifi, ülkemizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ü ve istiklal uğruna şehit ve gazi olan kahramanlarımızı minnetle anıyoruz.

**Taha
Berkin
Taştekin'23**

18 Mart

Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Günü

İlk önce sizle 18 Mart'ın önemini ve anlamını öğrenelim. Evet 18 Mart'ta ne oldu? Neler olmadı ki 18 Mart bu yüzden çok önemli. Evet artık anlatmaya başlamalıyım ki önemini anlayalım.

Zorlu koşullara ve büyük kayıplara rağmen tarihe geçen bir zafer kazandığımız 18 Mart Çanakkale Zaferi anlamı ve önemi geçmişten günümüze unutulmayacak büyük izler bırakmıştır. Kahraman Türk ordusunun Çanakkale Cephesi'nde verdiği mücadele yalnızca Türk tarihinin değil bütün dünya tarihinin akışını etkileyecek derecedeydi. Bu cephede alınan galibiyet dünya ülkelerinin güç dengelerini değiştirmiş ve yüce Türk milletinin belirleyici ve yönlendirici gücünü bir kere daha gözler önüne sermiştir. Çanakkale Cephesi'nin Anadolu halkına verdiği azim, umut ve kararlılık Kurtuluş Savaşı'nın meşalesini de ateşlemiştir. Çanakkale, Türk ulusunun bağımsızlık ve hürriyet söz konusu olduğunda ne denli kararlı ve kahraman olduğunu sonsuza dek anımsatacak bir "anıtceph" dir. Çünkü Türk ordusu üstün muharebe taktiklerini, silah gücü bakımından çok üstün bir güce karşı ustalıklarla kullanmıştır. Bununla beraber dünya harp tarihi, Çanakkale'de Türk askerinin insancılığını savaş alanlarında bile yitirmediğine, düşmanına dahi merhamet gösterebildiğine şahit olmuştur ve bazı mucizevi denilebilecek şeyler olmuştur mesela Seyit Onbaşı I. Dünya Savaşı sırasında Çanakkale cephesinde Rumeli Mecidiye Tabyası görev yaptığı sırada 215 kilogram ağırlığındaki top mermilerini insanüstü bir güçle sırtlayarak top kundağına yerleştirmeyi başarmış ve Birleşik Krallık'a ait Ocean Zırhlısı'nı dümeden vurarak kontrolden çıkmasına ve bir mayına çarpıp batmasına sebep olmuştur. 18 Mart tarihi kutsal vatan topraklarını canları pahasına koruyarak şehitlik makamına ulaşan yüce insanları bir kere daha hatırladığımız, minnettarlığımızı, şükran duygularımızı sunduğumuz kutlu bir gündür. İşte bu nedenle 27.06.2002 tarihinde 4768 sayılı kanunla 18 Mart, Şehitler Günü olarak kabul edilmiştir. Bu yüzden Türk'ün ve Türk askerinin adını tarihe altın harflerle kazıdığı 18 Mart Şehitler Günü her yıl çeşitli etkinliklerle anılıyor.

Ve tekrardan anlıyoruz ki bu topraklar kolay kazanılmadı, ne insanlar bu topraklar için can verdi. Biz de bu yüzden bu toprakların kıymetini bilip her zaman korumalıyız.

Biz de burdan bütün aziz şehitlerimizi rahmet ve şükranla anıyoruz!

Yasin
Gököz'24

Zaman Yolculuğunun Önündeki En Büyük Engel: Büyükbaba Paradoksu

Avustralya'da Queensland Üniversitesi'nde iki fizikçi olarak çalışan Germain Tobar ve Fabio Costa Büyükbaba Paradoksu'nu çözdüklerini iddia etti.

Büyükbaba Paradoksu Nedir?

Öncelikle elimizde bir zaman makinesi olduğunu düşünelim, geçmişe gidip büyükbabamızı gençken öldürürsek biz doğamayız ve kimse geçmişe gidip büyükbabamızı öldürmemiş olur. Bu sayede doğarız ve paradoks oluşur. İlk olarak 1940'lı yıllarda ortaya atılan Büyükbaba Paradoksu, zaman yolculuğunun önündeki en büyük engel olarak görülüyordu.

Fizikçiler zamanda yolculuğu Covid-19 salgınından örnek vererek anlattı:

"Diyelim ki, hasta sıfırın COVID-19'a maruz kalmasını engellemek için zamanda yolculuk yaptınız. Ancak o kişinin enfekte olmasını engellerseniz bu durum, zamanda geri gidip pandemiyi başlamadan bitirmek için gereken motivasyonu ortadan kaldırır."

"Koronavirüs hasta sıfır örneğinde, ilk hastanın enfekte olmasını engellemeye çalışabilirsiniz ancak bunu yaparken virüse yakalanıp hasta sıfır olabilirsiniz veya başkası olur. Ne yaparsanız yapın, dikkat çekici olaylar sadece çevrenizde yeniden ayarlanıyor. Bu, salgının gerçekleşeceği anlamına gelir ve genç benliğinize geri dönüp onu durdurma motivasyonu verir. Bir paradoks yaratmaya çalışın; olaylar, herhangi bir tutarsızlığı önlemek için her zaman kendilerini düzeltecektir. Keşfettiğimiz matematiksel süreçler, özgür iradeyle zaman yolculuğunun evrenimizde herhangi bir paradoks olmaksızın mantıksal olarak mümkün olduğunu gösteriyor."

Sonuç olarak: Ortaya atılan önermelerde geçmişe giderek olayları değiştirmiş olsak bile evren ve zaman bu duruma kendini adapte eder ve geçmişe yolculuk yapılmasını engellemez.

**Necati
Kağan
Yarımçam'24**

Memleket Kokusu

AMASYA

Ülkemizin dört bir yanı kültürel, coğrafi, tarihi zenginliklerle ve güzelliklerle dolu fakat hepimiz tüm bu güzellikleri görme şansına sahip olamayabiliriz daha da kötüsü daha önce bir çoğunun adını bile duymamış olabiliriz. İşte tam olarak bu sebeple bu köşemizde okuduğumuz metinlerin vasıta özelliğini kullanarak her ay başka bir ilimize misafir olacağız. İlk ilimiz özellikle tarihi, coğrafi güzellikleri şehzadeleri, tarihi mekanları ve iyi veya kötü efsaneleri ile buram buram kültür kokan AMASYA.

AMASYA'NIN KURULUŞU:

İlk yerleşik hayata Katolik Çağ'da M.Ö. 5500-3000 yılları arasında geçildiği düşünülmekte. Katolik Çağ'a ait yerleşmeler arasından bazı örnekler: **Hamam Tepesi Höyüğü, Kümbet Höyüğü, Ayvalıpınar Höyüğü, Devret Höyük, Yoğurtçu Baba Höyüğü...**

İlk Tunç Çağı'nda ise (M.Ö. 3000-2500) Amasya'da yoğun bir yerleşme vardır. Bu dönem höyükleri arasında verilebilecek bazı örnekler: **Yassı Höyük (Oluz Höyük), Sallar Höyük, Delicik Tepe Höyüğü, Gediksaray Höyük, Türkmenlik Tepe Höyüğü, Kayadüzü Höyük...**

M.Ö. 2500-2000 Mezopotamya yazılı kaynaklarında "**Hatti**" ülkesi olarak geçen uygarlığın içinde yer alan Amasya'ya bağlı Mahmatlar Höyüğü Hattilere ait önemli bir yerleşkedir. Hititlerin Hatti egemenliğine son vermesi sonucu Hititlerin içerisinde kalan Amasya'nın Doğantepe (Zara) beldesinde bulunan Hitit Fırtına Tanrısı Teşup'un bronz heykeli günümüze kadar intikal etmiştir. Hititlerden sonra 400 yıldan fazla devam eden Karanlık Çağ hakkında nerdeyse hiçbir bilgi bulunmamaktadır. M.Ö. 750 yılından sonra Amasya Friglerin egemenlik sahasına girmiştir.

Bu dönemden sonraki bazı tarihi şeyler:

Amasya bir dönem Pontos Galaticus bölgesinin Metropolis'i olup önemli bir şehir konumundadır. Osmanlılar devrinde Amasya, 15. yüzyılın ilk yarısından itibaren şehzadelerin görev yaptığı bir sancak ve aynı zamanda Eyalet-i Rum'un da merkezi konumundadır. Amasya, Yörgüç Paşa'nın beylerbeyi olduğu dönemde (1422-1435); Sivas, Tokat, Çorum ve Samsun sancaklarından müteşekkil bir vilayet olup, bu dönemde Amasya'ya "Rumiyye Vilayeti" deniliyordu. Osmanlılar tarafından fethedildiği tarihten itibaren şehzadelerin tahtgâhı olan Amasya, Şehzade Bayezid'in 967H./1559M. tarihinde İran'a firar etmesinden sonra şehzade (Çelebi Sultan) sancaklığından çıkarılmış ve bu tarihten sonra Amasya'da hiçbir şehzade görevde bulunmamıştır.

1.Dünya Savaşı sonrasında bir umut Samsun'a 19 Mayıs 1919'da adım atan Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşları 12 Haziran 1919'da ise Amasya'ya gelerek 22 Haziran 1919'da "Amasya Tamimi" olarak bilinen kurtuluş ışığı genelgesini ilan etmiştir. 1402'den sonra yaşanan Fetret Devri'nde Çelebi Sultan Mehmet'e güvenilir bir sığınak olan bu şehir, İkinci Fetret Devri sayılabilecek olan Kurtuluş Savaşı'nda bu savaşın çok önemli bir ilkesi olan "**Milletin istiklalini, yine milletin azim ve kararlılığı kurtaracaktır.**" kararının verildiği tarihi bir merkezdir.

AMASYA'NIN COĞRAFYASI:

Ünlü coğrafyacı Strabon şöyle der memleketi Amasya için "...Benim kentim, içinde İris(Yeşilirmak) nehrinin aktığı geniş ve derin bir vadide kurulmuştur. İnsan emeği buraya hem kent hem kale karakterini kazandırmıştır. Çünkü burası çok yüksek ve sarp kayalardan oluşmakta ve bu kaya kütleleri dimdik biçimde nehre doğru inmektedir. Ve nehrin sahilinde kentin kurulmuş olduğu bölümünde bir duvar ve her iki tarafta da sivri tepelere doğru uzanan duvarlar vardır. Kayadan oluşan bu tepeler iki tane olup doğal bir şekilde muhteşem birer kule gibi yükselmektedir. Bu çevre içinde kralların hem sarayları hem de mezar anıtları bulunmaktadır. Her ne kadar şimdi bir eyaletse de Amaseia bir zamanlar krallara aitti." demiştir. Coğrafyacımızın da belirttiği üzere dağlarla doludur Amasya. Mesela değerli sanatçımız Barış Manço'nun "Dağlar Dağlar" türküsünü Amasya'da askerlik yaparken yazdığını biliyor muydunuz? Hazır türkülere girmişken verilebilecek örneklerden biri "Kara Tren" in de bir Amasya türküsü olduğunu söylemeden geçmeyelim.

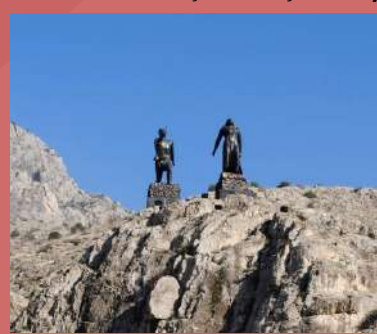
ŞEHRİN EFSANELERİ:

AYNALI MAĞARA:

Dünyalar güzeli prenses Güzelce kız öyle güzelmiş ki gören dayanamaz olduğu yere bayılıp kalırmış. Bu yüzden bu güzel prenses hep yüzünde bir peçeyle dolaşmış. Prensес büyüünce babası artık evlenmesi gerektiğini düşünüp dört bir yana kızının güzelliği karşısında dayanabilecek ve onu seyredebilecek kişiye kızını vereceğini duyurmuş. Bunu duyan nice şehzadeler, paşa çocukları, prensler Amasya'ya gelmişler. Meydanda kurulan özel çadırda peçesiyle bekleyen Güzelce kızı sıra sıra görmeye gelenler ya korkar peçesini açamaz ya da açtıkları gibi yere yığılırlarmış. Böyle günler günleri kovalamış. Bir gün fakir ama gururlu, yiğit, yakışıklı bir delikanlı şansını denemek ister. Güzelce kızın peçesini kaldırdıca her yanı bir ışık bir ateş kaplar öyledir ki meydanda bulunanlar korkudan yere kapanır. Sonrasında iki genci yan yana uzanmış ve kömür halinde görürler. Bu iki genç şehre yakın bir kaya mezara iki ayrı odaya defnedilir. Daha sonra mağaraya vuran güneşle mağaranın dış duvarı güzelce kızın yüzü gibi parlamaya başlar. Bu sebeple o mağaraya "Aynalı Mağara" adı verilir.

FERHAT İLE ŞİRİN:

Fakir ama gururlu bir genç Ferhat, Amasya Sultanı Mehmene Banu'nun kız kardeşi Şirin kızı vurulur ilk gördüğünde. Gün gelir Ferhat annesiyle babasını yollar Şirin'i istemeye. Mehmene Banu ne yapar ne eder ikna eder babasına verdirmez Şirin'i. Ferhat'a şart koşarlar ya dağları dele dele şehre suyu getirir ya da unuttur güzeller güzeli bir tanecik Şirin'ini. Alır eline balyozu, kazmayı vurur dağlara yıllarca uğraşır didinir tek başına kilometrelerce dağ delip suyu şehre getirmeye çalışır. Yine bir gün uğraşırken Ferhat, Mehmene Banu elinde bir tabak helva ile yanına gelip "Ne diye uğraşırın kazmayla, balyozla dağ delmeye? Şirin'in öldü. Bak bu da helvası, başın sağ olsun." der. Ferhat beyninden vurulmuşa döner. "Şirin'im olmadan bana yaşamak haramdır." der.

Ayrıca bu şehrin efsanelerinden sayılan Serçoban, İğneci Baba, Ergonaş Baba ermişlerini araştırmanızı şiddetle tavsiye ederiz.

Fırlatır havaya balyozu, koca balyoz pat diye düşer Ferhat'ın kafasına, oracıkta can veriverir. Ferhat'ın haberini alan Şirin koşar gelir yanına. Bakar ki sevdiceği yatar kendi getirdiği suyun içinde, atar kendini tepeden can verir Ferhat'ının yanında. Halk bu iki aşığı yan yana gömer. Bir rivayete göre her mevsim bu iki efsanevi aşığın mezarının üstünde birer gül aralarında ise bir karaçalı biter.

AMASYA'NIN ÖNEMLİ İSİMLERİ:

• STRABON:

Strabon (M.Ö. 63-M.S. 25) Amasya'da doğdu, İskenderiye ve Roma'da öğrenim gördü. En önemli eseri, bilinen tüm Dünya'yı, Mukaddime'sinde belirttiği gibi "kara ve denizdeki şeyleri, hayvanları, bitkileri, meyveleri ve çeşitli bölgelerde görülen başka her şeyi" kapsayan, on yedi ciltlik "Geographika"sıdır. Varlıklı bir ailede dünyaya gelen Strabon, klasik Yunan eğitimi gördü. Eğitimi için Roma'ya M.Ö. 44 yılında gitti. Önce Aristoteles sonra Stoa görüşlerini benimsedi. On üç yıl eğitimi için Roma'da kaldı. Ardından yine eğitim için Mısır'a gitti. M.Ö. 28 yılında İskenderiye'ye gitti ve uzun süre orada kaldı. Amasya'da öldüğü bilinmektedir. Strabon Antik Dönem'de volkanizmanın ilk neden sonuç ilişkisine dayanan açıklamasını yapan coğrafyacısıdır.

• ŞERAFETTİN SABUNCUOĞLU:

1386 yılında dünyaya gelen Şerafettin Sabuncuoğlu'nun dedesi ve babası bimarhanede yani o dönemin hastanesinde başhekimlik yapmış başarılı doktorlardı. Usta çıracak ilişkisiyle doğduğu günden itibaren doktorluk öğrenerek büyümüştü Şerafettin fakat eğitilmiş bir aileden geldiği için eğitim alması şarttı temel tıp eğitimini Hekim Burhanettin Ahmet'ten Amasya Darüşşifasında aldı. 17 yaşında doktorluğa başladı. 15. yy.da yaşayan hekimlerin aksine Şerafettin Sabuncuoğlu cerrahi ile ilgilenmiştir. **3 temel eseri vardır:**

1-Akrabadin Tercümesi:

II. Bayezid, şehzadeliği zamanında, Zeyneddin el-Cürcânî'nin (öl. 1136) Zahire-i Harzemşâhî diye bilinen eserini tercüme etmesini istemişti. Bu çok kapsamlı eserin sadece farmakoloji yani ilaç bilimiyle ilgili kısmını çevirdi. Ayrıca kitabın sonuna yeni bilgileri içeren iki bölüm daha ekledi. Eserde ilaçların özellikleri, hazırlanması, gargara, yağlar, merhemler anlatılmaktadır. Ayrıca; kusturucular, müşhiller, ağız, dil ve damak, diş, göz ilaçlarına ve lavmanlara da yer verilmektedir. Eserin sonunda ise kullandığı Türkçe tıp terimlerini yazmıştır. O günlerde tüm dünyada bilim dili Arapça ya da Latince olduğu için, bilim dünyası Türkçeyi gereksiz ve anlamsız bulsa da bu yaptığı Anadolu tıp tarihi için çok değerliydi.

2-Cerrahiyyeti'l-İlhaniyye:

Osmanlı İmparatorluğu'nda yazılmış tek resimli cerrahi eseridir. 11. yy.da Endülüs'te yaşamış olan Ebû'l-Kâsım Zehrâvî'nin Kitâbü'l-Tasrîf adlı eserinin cerrahi ile ilgili kısmının tercümesidir diyenler oldu. Fakat bu doğru değildi çünkü Şerafettin her ne kadar o kitabı kaynak olarak kullansa da tam olarak onu çevirmemiş içerisine kendi deneyleri, gözlemleri ve yorumlarını katmıştır. Üç bölümden oluşan bu eserde birinci bölümde; 54 tedavi, 7 alet ile 4 kesi yöntemi ve uzuvlardaki hastalıkların dağlanması anlatılmıştır. İkinci bölümde; 58 tedavi, 131 alet çizimi ve 10 kesi yöntemi ile apselerin yarılması, dikilmesi ve tedavisini. Üçüncü bölümde ise; 24 tedavi yöntemi, 11 alet tanıtımı ile kırık ve çıkıkların tedavisi hakkında bilgi vermişti. Diğer eserleri gibi bu da Türkçedir. Bu sayede eserlerinden diğer okuma bilen insanlar da yararlanabilmiştir.

3-Mücerrebname:

Kitabın önsözünde bu kitabı Amasya'daki hekim çevresinin isteğiyle yazdığını belirtmektedir. Kitapta çeşitli hayvanlar, insanlar ve kendi üzerinde denemiş olduğu ilaçların hazırlanışı ve kullanımını anlatmıştır. Özellikle bazı zehirlerle ilgili yaptığı hayvan deneylerini ön plana çıkarmıştır. Bu deneylerde denek olarak genellikle horozları kullanmıştı. Olgulara özgü gözlem, deney ve tedavi yöntemlerine cerrahi eserinde yer vermektedir. Diş ağrısına akupunktur kullanması, trakeotomisi yani nefes alabilmesi için boğazından delik açılan hastaya deliği kapatmak için yaptığı estetik cerrahi ameliyatı ve boğaza kaçan cisimlerin çıkarılması hakkındaki yöntemler en ilgi çekici olanlarındandır.

• Candarođlu İsfendiyar Bey

Candarođlu İsfendiyar Bey zamanında 5 yıl süreyle Kastamonu'da kaldı. Cerrâhiyye-i İlhâniyye'yi yazdığında İstanbul'a giderek kitabını Fatih Sultan Mehmet'e sundu. Dönüşünde de Bolu, Gerede ve Tosya'ya uğradı. Bu seyahatten sonra memleketi Amasya'ya dönüp ölene dek burada hizmete devam etti. Amasya kentinde çalıştığı Darüşşifa binası adına müze olarak düzenlenmiştir ve siz değerli ziyaretçilerini beklemektedir.

BAZI MEŞHUR YİYECEKLERİ:

- Bakla dolması
- Etlı bamyı
- Keşkek
- Ciđer sarması
- Göbek dolması
- Madımak
- Muhlama
- Mumbar
- İşkembe
- Pastırmalı pancar
- Patlıcan pehli
- Pastırma pađallemesi
- Pirpirim
- Sirkeli ciđer

Misket elmasından ayrıca bahsetmek istedim. Biraz ekşi biraz tatlıdır. Rengi kırmızı ve ağırlıklı olarak yeşildir. Kabuđu tozlanmadığı sürece doğal bir parlaklığa sahiptir ve ortadan ikiye yatay şekilde kesildiğinde çekirdeklerinin bir yıldız oluşturduğunu görebilirsiniz.

Cemre
Tırpan'24

SCI-TECH

TÜRKİYE UZAYA ÇIKIYOR

Hepimizin bildiği gibi Milli Uzay Programı geçtiğimiz günlerde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından duyuruldu. 2023'te Ay'a ilk inişin gerçekleştirileceği ben dahil tüm dinleyenlerin ilgisini çekti. Peki, ülkemizin uzay macerası başlayınca neler olacak? Öncelikle uzayda milyarlarca veri üretileceği için bunların ışığında ülkece özgürce bilim yapmamız gelişimimiz için şart. Bu önemli görevi ise biz gençler gerçekleştireceğiz. İşte Cumhurbaşkanı tarafından vurgulanan "insan kaynağı sağlama" konusu da tam olarak bu yöne dikkat çekiyor. İnsanı en çok heyecanlandıran kısım yıllar geçtikçe bu alanda daha da özgürleşeceğimiz. 2023'tekin aksine kendi astronotlarımızı kendi roketlerimizle ve kendi fırlatma rampamızdan uzaya göndereceğiz. Bu vesileyle uzay alanında da bağımsız ve milli bir şekilde gelişmeye devam edeceğiz. En büyük temennimiz bu girişimin başarıyla sonuçlanarak ülkemizin uzayda da büyük başarılarla imza atması.

Berkay
Güleç'24

PRİZLERE VEDA

Yakında odanın içinde koltukta bir yandan internette gezinirken bir yandan da telefonumuz birkaç metre ötedeki bir kutu aracılığıyla şarj olabilecek. "Nasıl yani?" dediğinizi duyar gibiyim. Hayal gücümüzün sınırlarını zorlayan bu prototip geçtiğimiz haftalarda Xiaomi tarafından bir tanıtım videosuyla duyuruldu. Xioami mühendisleri bu konuda çok çalışmış olacak ki "Mi Air Charge" 5 wattlık bir güçle telefonlarımızı şarj edebilecek. Elektrik transferini havadan olacağını akılda bulundurursak kulağa gayet güzel geliyor. Son yıllarda teknoloji alanındaki büyük atılımlar nedeniyle acaba daha ne kadar ileriye gidilebileceğini ve aynı yöntemle başka nelerin şarj edilebileceğini merak ediyorum. Aklıma ilk gelense tünelden geçerken şarj olan elektrikli arabalar.

TESLA'YA APPLE'DAN RAKİP

Elektrikli arabalardan bahsetmişken Apple'ın 2014'ten beri üzerinde çalıştığı projeye değinmemek olmaz. Kod adı "Titan" olan bu projede öncelikli amaç tamamen otonom bir sistem üzerine kurulmuş bütünüyle çevre dostu, elektrikli bir araba. Apple arabaları kendi fabrikasında üretmek yerine başka bir firmayla anlaşmaya gidebilir. Bir diğer dikkat çeken nokta ise yeni bir pil teknolojisi olan "Nanocell" in bu arabalarda kullanılacak olması. Lityum iyon pile sahip arabaların park halinde alev aldığına dair haberleri akılda bulundurursak Lilon pillere oranla ısınmaya daha dayanıklı olan Nanocell piller mantıklı bir seçim olabilir. Aracın tasarımı ise diğer tüm Apple ürünleri gibi sadelikten ödün vermeyecek. Tabi ki akıllarda hala çokça soru işareti var ve bunlardan biri de şarj istasyonları. Apple'ın 2012'den itibaren şarj istasyonlarını dünyanın farklı yerlerine yerleştirmeye başlayan Tesla ile bu konuda nasıl rekabet edeceği gerçekten merak konusu.

8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ

Tarihte 8 Mart gününün Kadınlar Günü olarak nitelendirilmesinin sebebi olarak kabul edilen birçok farklı olay vardır. Hiçbirinin kesinliği yoktur fakat hepsinin temeli benzerdir. Kadınların insani haklarının yok sayılması, görmezden gelinmesi, toplumdaki yerinin önemsizleştirilmesi...

Birleşmiş Devletler tarafından 1977 yılında 8 Mart olarak kabul edilen Dünya Kadınlar Günü, üzerinden yıllar geçse de hala ilk günkü hüznün, mutluluk ve umutla kutlanmaya devam ediliyor.

Yıllar geçtikçe bu günün anlamının taşıdığı ağır yükün azalması, artık kadınların her insan gibi doğuştan sahip olduğu haklarını savunması gerekmemesi dilense de, kadının toplumdaki yeri çok sayıda insan tarafından idrak edilemiyor. Kadınlar 2021 yılında hala cinsiyeti sebebiyle ayrımcılığa maruz kalıyor, kalıplara sokuluyor.

Kadının potansiyelinden korkanlar tarafından sınırlar çiziliyor. Kadın hala bazı insanlar tarafından tek başına karar verme yetkisine sahip olan bir birey olarak görülüyor. Hayatı boyunca çevresindeki bilinçsiz bireyler tarafından kendisi adına karar veriliyor. Bazen kadın cinsiyeti sebebiyle okula bile gönderilmiyor.

Sonra kadın itiraz ediyor. Kadın kalıpları bozuyor, 'kendi sınırlarını' aşıyor. Kadın kendisini susturmaya çalışanlara inat hayatının kontrolünü eline alıyor.

Kadın hayatına devam ediyor ve bir gün o hayat elinden alınıyor. Bazen bir başka insanın hayatına sahip olma hakkı olmadığı öğretilmeyen biri tarafından ele geçiriliyor, bazen o hayat yürek dayanmaz şekilde soluyor. Kadınların doğuştan sahip oldukları veya devlet tarafından kendilerine verilen hakların toplumdaki bilinçsiz bireyler

tarafından yok sayılması, bu bireylerin ve onları yetiştirenlerin 2021 dünyasında dahi haklı olduklarına inanmaları şaşırtıcı ve bir o kadar da üzücü bir gerçektir.

Peki ya toplumumuz yeterli bilince ulaşırdı ne olurdu? "O kadın olduğu için ona torpil geçmişlerdir.", "Kadının ne işi olur çalışmakla? Otursun evinde kocasına hizmet etsin.", "Bana sormadan dışarı bile çıkamaz." ve benzeri cümlelerin ne kadar saçma olduğu insanlar tarafından anlaşılırdı ne olurdu? Belki de şimdilik bu durumun tamamen düzelmesiyle kadınların neler başarabileceklerini düşünmek hayal kurmak olacak fakat böyle cümlelerin kullanılmadığı bir çevreye sahip olan veya bütün bunları duymazdan gelerek başarısıyla gerekli cevabı veren kadınlara bakarsak aklımızda bir fikir oluşabilir.

Sabiha Gökçen

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın uçak pilotudur. Atatürk'ün manevi kızı olan Sabiha Gökçen, 1935 yılında havacılığa başlamıştır. Sovyetler Birliği'nde Yüksek Planör Okulu'nu bitirmiş, daha sonra planör öğretmenliği yapmıştır.

Feryal Özel

2003 yılında dünyanın en tanınmış bilim insanları ile birlikte "Büyük Fikirler" listesinde yer almış Türk kadın bilim insanıdır. New York'ta Columbia Üniversitesi'nde Fizik ve Uygulamalı Matematik eğitimini okul ikinciliği olarak 1996 yılında tamamlamış, 1997 yılında da Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da "Niels Bohr Institute"de fizik üzerine yüksek lisansını yapmıştır. Sonra tekrar Amerika'ya dönmüş ve Harvard Üniversitesi'nin doktora programına kabul edilmiştir. 2002 yılında Harvard Üniversitesi'nde astrofizik üzerine doktorasını tamamlamıştır. 2002-2005 yılları arasında NASA İleri Araştırmalar Enstitüsü'nde görev yapmıştır. 2002 yılında doktor, 2003 yılında yardımcı doçent, 2004 yılında doçent, 2005 yılında profesör olmuştur. Feryal Özel halen Arizona Üniversitesi'nde Astronomi ve Fizik dersleri vermekte ve aynı zamanda da birçok araştırma yapmaktadır.

Betül Kaçar

2012'de NASA'nın astrobiyoloji üzerine burs verdiği 'ilk Türk bilim insanı' olan, 2019'da NASA Genç Araştırmacısı ödülünü alan Türk kadın bilim insanıdır. Marmara Üniversitesi'nde kimya eğitimi görmüştür. 20 yaşında Parkinson ve Alzheimer üzerine doktora çalışmasına başlayan Kaçar, 2010'da Atlanta'daki Emory Üniversitesi'nden doktora derecesi almıştır. Evrimin moleküler mekanizmalarına yönelik anlayışımızla ilgilenen Kaçar, doktora sonrası çalışmalarını

NASA'da sürdürmüştür. 2012 yılında Harvard Üniversitesi'ne katılan Betül Kaçar, burada Organizma ve Evrimsel Biyoloji Departmanı'nda görev almıştır. Türk bilim insanı, 2017 yılından bu yana Arizona Üniversitesi Astronomi ve Moleküler Hücre Biyolojisi alanından çalışmaktadır.

Ebru Dorman

Dünyanın en büyük telekom şirketlerinden France Telecom'da Başkan Yardımcısı olarak "Dünya Devlerini Yöneten Elli Türk" listesinde yer alan Ebru Dorman birçok başarılı şirkette de çalışarak adını tüm dünyaya duyurmuş başarılı bir iş kadınıdır. Boğaziçi Üniversitesi Endüstri Mühendisliği bölümünden 1994 yılında birincilikle mezun olmuştur. TÜBİTAK NATO Bilim Bursu ile Berkeley Kaliforniya Üniversitesi'nde Endüstri Mühendisliği yüksek lisansını, 1999 yılında ise Harvard Business School'da İşletme yüksek lisansını tamamlamıştır.

Safiye Ali

Safiye Ali, ülkemizin ilk kadın doktorudur. Balkan Savaşı günlerinde doktor olmayı kafasına koyar. Ancak o yıllarda bir kadının tıp eğitimi alması kolay değildir. Devlet tarafından Almanya'ya tıp eğitimine gönderilmiş, burada kadın ve çocuk hastalıkları üzerine ihtisas yapmıştır. Yurda döndükten sonra Çağaloğlu'nda bir klinik açmıştır. Ülkemizi yurtdışında tıp kongrelerinde temsil etmiştir.

Eğer kadının toplumdaki yerini savunur ve savunan bireyler yetiştirirsek bu başarılı kadınların yanında milyonlarcası olmasını sağlamış oluruz. Başta bilim olmak üzere hayatın birçok alanında insanoğlunun başarısının akıl almaz oranda artacağından bahsetmek gerekmez bile. Bu sebeplerin yanında tek bir sebep vardır ki, aslında tek başına her şey için yeterli olmalıdır. Kadın da karşı cinsi kadar insandır. Her insanın belli başlı hakları vardır ve bu hakları hiç kimse elinden alamaz. Ayrıca hala bazı insanların bu durumu anlayamamasına rağmen hiçbir insan başka bir insanın hayatı hakkındaki en ufak bir meselede dahi onun yerine karar verme hakkına sahip değildir. Kadınların hakları vardır ve artık dünyada

bu hakları yok sayan insan kalmamalıdır. Kuşkusuz hepimiz hayatımızda onlarca defa fiziksel veya sözlü şiddete maruz kalan kadınlar görmüş, belki de onlar biz olmuştuk. 8 Mart Kadınlar Günü'nün kutlanmasının sebebi bütün bunlardır. 8 Mart Kadınlar Günü'nde, senede bir defa tüm dünya tek bir ağızdan kadına şiddetin her türlüsüne itiraz eder. Senenin devamında mevcut durumun daha iyiye gitmesini umar. Bu 8 Mart'ta da her sene olduğu gibi kadına şiddete itiraz ediyor, senenin devamında durumun daha iyiye gitmesini diliyoruz. Dünyanın her yerinde başarılarla imza atan ve bu toplumdaki yerini savunan bütün kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyoruz.

Azra
Gülten
Yavuz'23

ADAM OLMAK!

Günlük hayatta sık sık duyduğumuz “adam olmak” deyimini toplum içinde üstüne bastıra bastıra söyleniyor. “Adam olsan böyle yapmazdın!”, “Bu yaptığın adamlığa sığar mı?”. Peki ne bu adam olmak, adam olunca ne oluyor? Bu kelimenin anlamını kendimi toplumdaki soyutlayarak düşünüyorum, bütün kalıplardan uzaklaşıyorum. Bu sözcüğü ilk defa duyan bir insan olarak sözlükleri karıştırmak aklıma geliyor. Adam kelimesinin anlamını araştırırken ilk önce “insan” anlamıyla karşılaşıyorum. İnsan; cinsiyet, yaş, dış görünüş bütün bu kalıplardan uzaklaşmış sadece bir zeki primat grubu. İkinci olarak bana bir cinsiyet belirtiyor, erkek. Adama insanoğlu diyor. Peki bu insanın kızı yok mu? Kendimi bu sorular içinde sürüklenirken buluyorum. “Neden?” diye sorguluyorum. Tabi henüz toplumun içine girmedim, söylediğim gibi kendimi soyutlamıştım. Bu düşünceler içinde hiçbir etken beni etkilemiyor. Peki neden “adam” kelimesinin erkek için kullanımı benimsenmiş. Adam kelimesi içinden kadın dışlanırken bir de yetmezmiş gibi “adam olmak” deyimini kullanılmış. Bu deyim o kadar çok içselleştirilmiş ki adeta “adam olmak” olağanüstü bir özellik gibi halk içinde benimsenmiş. Toplumun içine girdikçe bunları fark ediyorum. Ama bir insan olarak toplumun iki kelime arasında sıkışıp kaldığı bir döngüyü tartışırken bu sözlü ayrımcılığın fiziksel boyutunu daha doğrusu kadın cinayetlerini fark edince bu iki kelimeyi 21. yüzyılda tartışıyor olmaktan bir insan olarak insanlık namına utanç duyuyorum.

**Selver
Eylül
Küçük'24**

ODTÜ METU

KAMPÜS
OLANAKLARI

VAKIF
ÜNİVERSİTELERİNDEN
FARKI

EĞİTİM SİSTEMİ

ODTÜ Rektörü Prof. Dr. Mustafa Verşan KÖK ile AR-GE çalışmalarından kampüs olanaklarına, Erasmus imkânlarından sosyal faaliyetlere kısacası ODTÜ'ye dair her şeyi konuştuğumuz röportajımızdan önce ODTÜ'yü kısaca tanıyalım:

- ▶ Avrupa Komisyonu tarafından Şubat 2021'de hazırlanan En Başarılı Türk Araştırma Kuruluşları listesinde, 2007- 2013 yılları arasındaki Çerçeve Programlarında **1.**,
- ▶ 2014-2018 yılları arasındaki Ufuk2020 Programı kapsamında fonlanan projelerde **2.**,
- ▶ QS World University Rankings 2021 sıralamasında alan sıralamalarına göre "Engineering & Technology", "Natural Science", "Social Science & Management" alanlarında tüm Türk üniversiteler arasında **ilk sırada**;
- ▶ Petrol Mühendisliği alt alanında dünya **11.**'si,
- ▶ Mineral ve Madencilik alanında dünya **36.**'sı olarak yer almıştır.

İFL Medya Kulübü olarak umarız bu yazımızda mezun olmuş/olacak büyüklerimize üniversite tercihlerinde, sınav yılında olmayan ve bizler gibi hedef belirleme sürecinde olan değerli okurlarımıza yardımcı olabiliriz. Keyifli okumalar dileriz!

**Ceyda
Bursalı'23**

Kampüsünüzün büyüklüğünün avantajları olduğu gibi dezavantajları da illaki vardır. Örneğin kampüs içi ulaşım kolay mı?

ODTÜ kampüsü 45 kilometrekarelik bir alana sahip olup bunun 33 km'lik kısmı ormanlık alandan oluşmaktadır. Yine de oldukça geniş bir yerleşim alanı söz konusu olduğundan; yurtlardan bölümlere, kütüphaneye, ya da yemekhaneden kampüs giriş kapılarına ulaşım için araç ihtiyacı duyulabilmektedir. Kampüs içindeki tüm bu rotalarda ücretsiz ring servislerimizin bulunmaktadır. ODTÜ Kampüsü'ne metro, belediye ve özel halk otobüsleri, dolmuş ve taksilerle ulaşmak mümkündür. Ayrıca kampüs ile şehir merkezindeki çeşitli semtler arasında çalışan şehir içi otobüslerin ve dolmuşların kampüs içinde durakları mevcuttur. Dolayısıyla kampüs içinde ulaşım için çok sayıda alternatiften bahsedilebilir.

Yerli araba, yerli uçak gibi AR-GE çalışmalarınız veya bununla ilgili planlarınız var mı?

Türkiye'nin ilk teknoloji geliştirme bölgesi olan ve her yıl en yenilikçi, en girişimci Teknokent seçilen, yıllık ihracat geliri ise 1,7 milyar doları aşan ODTÜ Teknokent'te yazılım ve bilişim, elektronik, telekomünikasyon, medikal teknolojiler, ileri malzeme, tarım, gıda, uzay-havacılık, enerji, otomotiv, çevre alanlarında AR-GE çalışmaları yürütülmektedir.

Yine ODTÜ Teknokent bünyesinde kurulan Savunma Sanayi Kümelenmesi kapsamında çalışmalarını sürdüren savunma ve teknoloji firmaları tarafından yerli ve milli teknolojiler geliştirilmektedir:

- **Yerli çip:**

Üniversitemizin en önemli araştırma merkezlerinden Mikroelektro-mekanik Sistemler Merkezi'nin faaliyetleri kapsamında Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü öğretim üyeleri tarafından kurulan Mikro tasarım firması tarafından geliştirilen yerli termal görüntüleme MEMS mikroçipleri, kg birim fiyatı 1,8 M USD'den Tayvan ve ABD'ye ihracat edilmektedir.

- **Yerli akıllı kamera:**

2011 yılında kurulan ve 2013 yılında Türkiye'nin ilk yerli akıllı kamerasını geliştiren Büyütech, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Türkiye'nin en iyi 3 teknolojik girişimlerinden birisi olarak gösterilmiştir.

Türkiye’de sıfırdan kamera donanımı, bu donanım ile entegre gömülü yazılım ve görüntü işleme çözümlerini kendi bünyesinde geliştirme yetisine sahip tek şirket olan Büyütech, bugüne kadar endüstriyel görüntü işlemeden ADAS’a, savunma sanayiden tüketici elektroniğine kadar birçok alanda ürün ve çözüm geliştirmiştir. Kuruldukları günden bu yana kamera teknolojileri ve görüntü işleme alanında yenilikçi çalışmalarla adından söz ettiren firma geliştirdiği 45 binden fazla kamerayı, dünyada 120’den fazla ülkeye ihraç etmiştir.

Yeni kurulmuş ve küçük ölçekli bir girişim olan Büyütech firması, Türkiye’nin ilk yerli otomobili olan TOGG’un alt yüklenicisi olup kamera sistemlerini geliştirerek büyük bir başarıya imza atmıştır. Otomotiv alanında yaptığı diğer iş birlikleri ile alanında ADAS (ileri seviye sürüş destek sistemleri) üzerine Ar-Ge faaliyetlerine hız kazandıran firmanın hedefi kendi geliştirdikleri yazılımlar ile donanımları entegre hale getirerek otonom sürüş konusunda bütüncül bir çözüm sunabilmektir.

- **Özgün helikopter:**

ODTÜ TEKNOKENT’te Ar-Ge Merkezi bulunan TUSAŞ liderliğinde; ODTÜ akademisyenleri ve ODTÜ TEKNOKENT’te yer alan savunma ve havacılık alanında faaliyet gösteren orta ve küçük ölçekli şirketlerin işbirliğinde özgün helikopterin kritik yazılım ve donanımları, helikopter gövdesinden başlayarak özgün olarak üretilmesi planlanan parçaların tasarım ve üç boyutlu modellenmesi, motor ve kargo bölümü yangın söndürme sistemi geliştirilmesi, yüksek kalite gereksinimine sahip hassas ekipman ihtiyaçlarının (fikstür, takım, kalıp) tasarımları ODTÜ TEKNOKENT’te geliştirilmiştir.

- **Milli Uydu - Göktürk 1, Göktürk 2, Göktürk 3:**

ODTÜ TEKNOKENT’te Ar-Ge Merkezi bulunan TUSAŞ liderliğinde; Aselsan, TÜBİTAK Uzay, ODTÜ akademisyenleri ve ODTÜ TEKNOKENT’te yer alan savunma ve havacılık alanında faaliyet gösteren orta ve küçük ölçekli şirketlerin işbirliğinde kritik yazılım, donanım, modelleme, sistem mühendisliği, donanım ve yazılım entegrasyonu ve kullanıcı servisi yazılım geliştirme çalışmaları ODTÜ TEKNOKENT’te yürütülmektedir. Tamamen yerli sermaye ile yapılması planlanan milli uydu 2020 yılında uzaya gönderilecektir.

- **5G Teknolojisi:**

ODTÜ TEKNOKENT’te Ar-Ge Merkezleri ile yer alan Aselsan liderliğinde, Netaş ve Argela işbirliğiyle 2013 yılında ODTÜ TEKNOKENT’te yürütülen ULAK Projesi kapsamında yerli 4.5G teknolojisi geliştirilmiştir. Geliştirilen LTE-Advanced standartlarına sahip ilk yerli baz istasyonu ULAK ile ülkemiz, dünyada bu teknolojiye sahip birkaç ülke arasına girmiştir.

ULAK projesi kapsamında kurulan ve yine bir ODTÜ TEKNOKENT şirketi olan Ulak Haberleşme A.Ş. koordinasyonunda ULAK, Milli Ağ Teknolojileri (MİLAT) ve 5G Çekirdek Şebeke (ÇİNAR) projeleri kapsamında elde edilen birikimden istifade ederek, Türkiye'nin 5G ve ötesine iletişim gücünü oluşturma çalışmalarına devam etmektedir.

- **Milli Muharip Uçak:**

ODTÜ TEKNOKENT'te Ar-Ge Merkezleri ile yer alan TUSAŞ ve ASELSAN arasında yapılan protokol ile ODTÜ TEKNOKENT'te başlayan milli savaş uçağı projesinde yine ODTÜ TEKNOKENT şirketleri alt yüklenici olarak projeye destek vermektedir. Proje kapsamında uçuş mekaniği, hava aracı boyutlandırması, konfigürasyon tasarımı, tasarım optimizasyonu, uçak üzerinde iç ve dış akışların etkileşiminin hesaplamalı akışkanlar dinamiği ile hesaplanması, yazılım geliştirilmesi konularında kapsamlı teknik destekler alt yüklenici şirketler tarafından sağlanmaktadır.

- **Yerli COVID-19 Aşısı:**

Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Teknokent'te kurulu Nanografi firması tarafından geliştirilen, burundan sprey olarak uygulanan yerli intranazal COVID-19 aşısının çalışmaları bir yılı aşkın süredir devam etmektedir. Pre-klinik aşaması tamamlanan aşının Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB) desteğiyle klinik araştırma safhaları hayata geçirilecek olup aşı, uygulamada büyük kolaylık getirecek ve protein temelli tasarımından dolayı da yüksek güvenli olacaktır. Ayrıca, yerli ve milli teknolojilerin üretilmesinde çalışan firmaların bir çoğunda önemli görevler alan mezunlarımız da bu çalışmalarda aktif rol oynuyor.

Sizce vakıf üniversiteleri ile devlet üniversiteleri arasındaki fark nedir? Bir devlet üniversitesi olarak kendinizi vakıf üniversitelerinden eksik veya üstün hissettiğiniz noktalar var mı?

Genel kanı, vakıf üniversitelerinde imkanların daha iyi olduğu, devlet üniversitelerinin öğrencilere sundukları olanaklar bakımından geri kaldıkları yönünde olsa da üniversitelerin akademik kaynakları, üretilen projelerin fonlarından geldiğinden, devlet üniversitelerinin araştırmaya ayrılan fonu daha fazla olabilmektedir. ODTÜ, Avrupa Komisyonu tarafından Şubat 2021'de hazırlanan En Başarılı Türk Araştırma Kuruluşları listesinde, 2007-2013 yılları arasındaki Çerçeve Programlarında birinci, 2014-2018 yılları arasındaki Ufuk2020 Programı kapsamında fonlanan projelerde ise ikinci sıradadır.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde Türkiye'nin ve dünyanın sorunları ve gereksinimlerine çözümler üretmek amacıyla ulusal ve uluslararası boyutta araştırmalar gerçekleştiren merkezler, öğrencilerin üniversite öğrenimleri boyunca edindikleri teorik bilgileri pratikte de pekiştirmeleri için Üniversitemiz bünyesinde bulunan laboratuvar olanakları bulunmaktadır.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde lisans öğrencileri bölümlerde, araştırma merkezlerinde ve farklı disiplinlerden hocaların bir arada çalıştığı ODTÜ Tasarım Fabrikası'nda bilimsel projelerde görev alabilirler. ODTÜ'de lisans araştırmalarına örnek projeler aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

- **ODTÜ Tasarım Fabrikası (<http://tf.metu.edu.tr/>)**

Kalkınma Bakanlığı'nın desteği ile kurulan Tasarım Fabrikası'nda disiplinler arası çalışma, ortak çalışmaya dayalı tasarım yaklaşımları, hızlı prototipleme yöntemleri ve yenilikçilik konularında araştırmalar yürütülmektedir. Lisans öğrencileri tüm bölümlere açık seçmeli ID403 – Collaborative Design dersini alarak tasarım stüdyosuna ve disiplinler arası çalışmalara katılabilirler.

- **Matter Dergisi (<http://matter.mete.metu.edu.tr/>)**

ODTÜ Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü bünyesinden çıkmış olan ve sadece lisans öğrencilerinin araştırmalarına adanmış olan Matter Dergisi, Türkiye'nin ilk ve tek bilimsel lisans araştırma dergisidir. Matter Dergisi, lisans öğrencilerinin kendi araştırmalarını yayınlamaları için çevrimiçi (online) bir platform sağlamayı hedeflemektedir. Yılda bir yayınlanan Matter Dergisi, metalürji ve malzeme alanında çalışan lisans öğrencilerinin özgün araştırma makalelerine yer vermektedir.

- **EEE STAR Programı (<http://star.eee.metu.edu.tr/>)**

Elektrik Elektronik Mühendisliği Lisans Öğrencisi Akademik Araştırma (STAR) Programı, elektrik elektronik mühendisliği lisans öğrencilerine bölümdeki çeşitli araştırma gruplarının bir parçası olma ve ileri düzeyde araştırma yapma fırsatı veren bir yıllık bir programdır. STAR programı lisans öğrencilerine, öğretim üyeleri ve yüksek lisans öğrencilerini tanıma, yerleşik bir araştırma grubuna katılma ve çalışmaya katkıda bulunma veya kendi araştırma fikirleri doğrultusunda ilerleme şansı vermektedir. Bir yıllık program, final raporu gönderimi, poster sunumları ve ödül töreniyle sona ermektedir.

- **Lisans Dersleri**

ODTÜ'de lisans eğitiminde araştırmaya ve proje geliştirmeye yönelik dersler bulunmaktadır. Özellikle Mühendislik Fakültesi bölümlerinde, dördüncü sınıfta lisans öğrencilerine yönelik lisans araştırma dersleri; lisans öğrencilerine araştırma yapacakları, proje geliştirebilecekleri ortam sağlamaktadır.

- **AdımODTÜ Girişimi (<http://tf.metu.edu.tr/>)**

AdımODTÜ, Rektörlük Kurumsal İletişim Ofisi ve ODTÜ Geliştirme Vakfı'nın ortak projesi olarak bir iletişim-paylaşım-hareket platformu olarak kurulmuştur. AdımODTÜ platformu, lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin, öğrenci toplulukları ve araştırmacıların, AdımODTÜ ekibinin desteği ile bilim, kültür ve spor faaliyetleri için kendi projelerini oluşturabilecekleri, 140'tan fazla ülkede yaşayan ODTÜ'lüler ve ODTÜ dostları ile

paylaşabilecekleri bir ortamdır. Proje sahipleri, projeleri için maddi destek sağlayabilmenin yanı sıra, ilgilenenlerin projelerine fiziksel katkıda bulunmalarını da isteyebilirler. Projeler ve diğer AdımODTÜ faaliyetleri ile ilgili oluşturulan bültenler, destekçilerle ve proje ile ilgilenen kişilerle paylaşılmaktadır.

• **AdımODTÜ Lisans Araştırmaları Projesi**

(<https://adimodtu.org.tr/proje/lisans-arastirmalari-projesi>)

AdımODTÜ, lisans öğrencilerinin gerçekleştirdikleri araştırma faaliyetlerini desteklemek amacıyla “Lisans Araştırmaları Projesi” fonu oluşturmuştur. AdımODTÜ bağışçılarının katkılarıyla oluşan bütçe ile öğrencilerden proje önerileri özetleri alınmıştır. Öğrencilerin bireysel ya da grup halinde geliştirdikleri araştırma projelerinden oluşan 100’e yakın proje başvurusu alınmış, gelen başvurular çeşitli kriterler (akademik danışman olup olmaması, proje bütçesinin detaylandırılmış olup olmaması vb. gibi) göz önünde bulundurularak ilk değerlendirmeye alınmıştır. İkinci aşamada, proje sahipleri sözlü sunuma çağırılmış ve jürinin yaptığı değerlendirmeler sonrasında, destek almaya hak kazanan projeler AdımODTÜ ’nün web sitesinden ilan edilmiştir. Desteklenen proje sahiplerinin altı aylık periyotlarla proje gelişim sunumları yapmaları ve proje bitiminde final raporu hazırlamaları beklenmektedir. Ayrıca her yılsonunda gerçekleştirilmesi planlanan “AdımODTÜ Lisans Araştırmaları Günü” ile desteklenen lisans projelerinin ODTÜ öğrencileri, öğretim üyeleri ve diğer ilgililer ile paylaşılması ve seçilecek projelere ödülleri verilmesi hedeflenmektedir.

ODTÜ; aynı zamanda, YÖK’ün 2018 Üniversiteler Yıllık İzleme ve Değerlendirme sonucuna göre, eğitim ve öğretim alanında en başarılı üniversite, Araştırma Üniversiteleri Performans Değerlendirme sonucuna göre, en başarılı araştırma üniversitesi ve TÜBİTAK 2018 Yılı Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi sonuçlarına göre ülkedeki en girişimci ve yenilikçi üniversite ödüllerini, YÖK 2017 Yılı Üstün Başarı Ödülleri Kurumsal Ödül kategorisinde uluslararası iş birliği, 2019 Yılı Üstün Başarı Ödülleri Kurumsal Ödül kategorisinde üniversite-sanayi iş birliği ödüllerini almıştır.

Üniversitemiz ayrıca, QS World University Rankings 2021 sıralamasında alan sıralamalarına göre “Engineering & Technology”, “Natural Science”, “Social Science & Management” alanlarında tüm Türk üniversiteleri arasında ilk sırada yer almış; Petrol Mühendisliği alt alanında

dünya 11.’si, Mineral ve Madencilik alanında dünya 36.’sı olmuştur.

Tüm bunların yanı sıra kampüste sunulan spor, kültür, barınma; kültürel ve sportif topluluk ve takımlara katılım, disiplinler arası çalışma alanları, uluslararası işbirliği anlaşmaları gibi olanaklar da öğrencilere sunulmaktadır. Bu kapsamda, eğitime ayrılan kaynaklar ve sunulan olanaklar anlamında, ODTÜ’nün pek çok vakıf üniversitesinden üstün olduğu söylenebilir.

Mezunlarınızın büyük çoğunluğu yurt dışında yaşamakta. Ülkemizde tutmak için neler yapılmalı? Bu konuyla ilgili sizin de üstünüze düşen sorumluluklar var mı?

LinkedIn verilerine göre, mezunlarımızın beşte biri yurt dışında yaşamaktadır. ODTÜ'de görev yapan akademisyenlerin tamamına yakını yurt dışında eğitim almış veya doktora sonrası çalışmalarını yurt dışında yapmış ve geri dönerek ODTÜ'de eğitim vermeyi seçen bilim insanlarıdır. Ayrıca, son dönemde, yurt dışındaki akademisyenlerin ülkemize dönmesi ve araştırmalarına ülkelerinde devam etmesi yönünde özellikle TÜBİTAK tarafından desteklenen çeşitli çağrılar yapılmaktadır. Tersine beyin göçü diye nitelendirilebilecek bu çağrı kapsamında dönen bilim insanlarının da ilk tercihi yine ODTÜ olmuştur. TÜBİTAK 2232 Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı kapsamında, Nobel ödülü alan bir grupta yer alan bir araştırmacının da aralarında bulunduğu 5'i yabancı uyruklu, 16 seçkin bilim insanı 2020 itibarıyla çalışmalarını ODTÜ'de devam ettirmektedir.

Üniversiteleri sadece kişileri meslek sahibi yapmakla görevli kurumlar olarak mı görüyorsunuz yoksa öğrencileri hayata kazandırmak, memnuniyetini sağlamak da üniversitenin misyonlarından biri midir?

ODTÜ'nün misyonu, toplum, insanlık ve doğa için, evrensel değerler çerçevesinde, yaratıcı ve eleştirel düşünmeyi, yenilikçiliği ve liderliği besleyerek mükemmellik düzeyinde araştırma yapmak, eğitim vermek ve topluma hizmet etmektir. Bu misyon doğrultusunda, sorgulayıcı bir yaklaşımla bilimsel özgürlüğü göz önünde bulunduran, eğitimin yaşam boyu sürdüğü inancıyla merakla araştıran, yaratıcı, yenilikçi, analitik düşünce ile problem çözme yeteneği yüksek, çevreye, insana ve toplumsal sorumluluğa duyarlı, öncü bireylerin yetişmesine katkıda bulunarak lisans eğitiminde bireylerin meslekten daha fazla edinimle mezun olmasını sağlamaktayız. Bu sayede yaratıcı ve eleştirel düşünmeyi öğrenen bireyler, mezuniyet sonrası hayatlarına da önde başlamaktadır.

Öğrencilerinizi akademik olarak mı yetiştiriyorsunuz yoksa pratik amaçlı sahada bulunmaya da özen gösteriyor musunuz? TÜBİTAK veya TeknoFest gibi yarışmalara katılıyor musunuz? Proje hibeleriniz ne kadar?

Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğrencilerin üniversite eğitim hayatı boyunca öğrendikleri teorik bilgileri pratikte de pekiştirmeleri için birçok imkân sağlamaktadır. Mühendislik fakültesinde laboratuvar derslerinin, mimarlık fakültesinde atölye derslerinin yoğun olmasının sebebi de budur. Stajın zorunlu olmadığı sosyal bilimlerde dahi öğrencilerimiz staj yaparak çalışmak istedikleri alanları deneyimlemeye yönlendirilir. ODTÜ'de araştırma da lisans eğitiminde başlar.

Lisans öğrencileri, akademisyenlerin araştırma gruplarına dahil olup araştırma merkezlerindeki projelerde çalışabilir, kendi projelerine maddi destek bulabilir, yayın yapabilir, bilimsel çalışmalarda yer alabilir ve TÜBİTAK ve Teknofest gibi yarışmalara katılabilirler. 2020-21 aralığında, toplam bütçesi 554.801.960 TL olan bin 210 ulusal proje, 196.168.585 TL bütçeli 64 uluslararası işbirlikli proje desteği alınmıştır.

Üniversitenizde üretilen patentli bir ürün var mı? Güncel yıllık patent sayınız ve hedefiniz nedir?

Üniversite-sanayi işbirliği çalışmaları dahilinde ODTÜ'lü akademisyenlerimiz de ODTÜ Teknokent ile proje ve firma bazlı ortak çalışmalar yürütmekte ve patent başvuruları da Teknoloji Transfer Ofisi (TTO) tarafından yürütülmektedir. Bu çerçevede 150'den fazla buluş, 300'den fazla patent başvurusu, 200'den fazla tescilli patent, 20 ticarileştirilmiş patent ve 8 milyon TL ticarileştirme geliri elde edilmiştir.

Laboratuvar olanaklarınız yeterli düzeyde mi?

Üniversitemizde 43 araştırma merkezi, 430 eğitim ve araştırma laboratuvarı bulunmaktadır. Güneş Enerjisi, Rüzgar Enerjisi Teknolojileri, Biyomalzeme ve Doku Mühendisliği, Deniz Ekosistemleri ve İklim Araştırma Merkezi gibi araştırma merkezlerinde dünyanın ve Türkiye'nin sorunlarına bilimsel çözümler üretmen amaçlanmaktadır.

Eğitim laboratuvarları ise, lisans öğrencilerinin, öğrenimleri boyunca teoriyi pratiğe dökcekleri uygulama alanlarıdır. Mühendislik bölümlerinde her araştırma alanı için laboratuvarlar yer alırken sosyal bölümlerde ise Deneysel ve Davranışsal Laboratuvar gibi laboratuvarlar da bulunmaktadır.

Türkiye 1.si olmuş bir öğrenciye Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ni tercih etmesini sağlamak için diğer üniversitelerden farklı olarak hangi özelliklerine dikkat çekersiniz? Bu durumda olan bir öğrenci sizi hangi olanaklarınız için tercih etmeli?

Bir üniversiteyi iyi ve tercih edilir kılan etmenler arasında eğitim anlayışında evrensel değerleri yakalayabilmesi, nitelikli ve alanında yetkin bir akademik kadroya sahip olması, araştırma olanaklarının zenginliği, öğrenci odaklı olması, kampüs yaşamı ve başarılı mezunlar verebiliyor olması öne çıkmaktadır. ODTÜ, bu kriterleri tam anlamıyla karşılayan, sağladığı kaliteli eğitim ve hem ulusal hem uluslararası düzeyde artan bilimsel etkisi ile ülkemizin öncü üniversitesidir.

Ayrıca, ODTÜ'de başarılı öğrenciler desteklenmektedir. YKS yerleştirme sıralamasına göre, ilk 10 içinde yer alan ve 1. tercihi yazarak ODTÜ'ye yerleşen öğrencilere, aylık olarak 2.000 TL nakit bursun yanı sıra, 1 veya 2 kişilik yurt odalarında ücretsiz konaklama, bir adet dizüstü bilgisayar ve ileride uluslararası değişim programlarından kabul alırsa gidiş dönüş uçak bileti bu burs kapsamında ODTÜ Geliştirme Vakfı tarafından sağlanmaktadır. İlk 100, ilk 500 ve ilk 1000 için verilen bursların detayları ise, aday öğrenciler için hazırladığımız sayfamızda bulunabilir.

Yurt dışındaki veya ülkemizdeki saygın üniversitelerde, okula yeni bir perspektif kazandırmak amacıyla farklı yerlerde okumuş insanlara öncelik verilir. Sizce de önemli bir kriter mi?

ODTÜ olarak gerek lisans ve lisans üstü öğrencilerimiz gerekse akademik kadromuz için çeşitliliğin önemini farkında olarak buna göre kriterler belirliyoruz. Lisans öğrencilerimiz için uluslararası öğrenci ve değişim programlarına katılan öğrenci oranımızı yüksek tutmaya özen gösteriyoruz. 48 disiplinler arası programımız ile farklı eğitim-öğrenim geçmişine sahip lisans üstü öğrencileri bünyemize katmaya dikkat ediyoruz. ODTÜ'de öğretim üyesi olmak için yurt dışında üst düzey tanınırlığa sahip üniversitelerin birinde doktora yapmış olmak veya doktora sonrası araştırmacı olarak akademik üretim süreçlerine en az iki dönem katılmış olmak gerekir.

Üniversite öğrencileriniz bölümleri yıl kaybetmeden mezun olabiliyor mu? Yıl kaybetmeden mezun olamayanların bu duruma düşmesinde arkada yatan sebep nedir? Türkiye 1.leri de bu duruma düşebiliyor mu?

Düzenli olarak derslerini takip eden, ders kapsamında verilen görevleri yerine getiren, planlı ve programlı çalışan öğrencilerin çoğu normal eğitim süresi olan 4 yılda mezun olmaktadır. Çeşitli nedenlerle, bu süreyi 1 yıl ya da daha uzun süre uzatan öğrencilerimiz var. Kişisel sebeplerle okulu uzatan öğrenciler olabileceği gibi, yan dal veya çift ana dal imkanlarından faydalanan ya da değişim programlarıyla 1 ya da 2 dönem yurt dışında öğrenim gören öğrencilerin de okulu uzatması mümkün.

Öğrenciler kütüphane gibi kampüs olanaklarından 7/24 yararlanabiliyor mu?

Kütüphanemizde 24 saat açık olan ve öğrencilerin birlikte çalışmasını sağlayan salonlar mevcut. Zengin bir bilgi ve belge merkezi olan ODTÜ kütüphanesi 550,000 basılı kitabın yanı sıra, elektronik dergi, kitap ve tezlerle 1 milyonun üzerinde kaynağa sahiptir. Ayrıca, internet servis sağlayıcıları üzerinden sunulan hizmetler sayesinde Kütüphane, ODTÜ öğrencilerine, üye olunan kaynaklara Kampüs dışından erişim imkanı da sağlamaktadır.

Üniversitede sadece akademik eğitimle mi ilgileniyorsunuz yoksa spor gibi sosyal faaliyetlere de önem veriyor musunuz? Yakın gelecekte bu alanda da farklı çalışmalarınız olacak mı?

Kampüs içinde, açık havuz, kapalı olimpik havuz, açık ve kapalı tenis ve basketbol sahaları, halı ve çim futbol ve voleybol sahaları, fitness salonları, masa tenisi salonu, koşu parkurları gibi spor tesisleri yer alıyor. ODTÜ eğitim sistemi, düzenli, sürekli ve yoğun bir çalışma gerektirse de iyi bir planlamayla yerleşkede spor faaliyetlerine katılmak olanaklıdır.

Üniversite eğitim sisteminizin diğer üniversitelere göre farkları nelerdir?

Tüm lisans programlarımızda zorunlu dersler dışında, öğrencilerin almaları gereken bölüm içi ve bölüm dışı seçmeli dersler bulunmaktadır. Özellikle mühendislik gibi bölümlerde, son 2 sene öğrencilerin uzmanlaşabilecekleri alanlarını belirleyebilmeleri için seçmeli dersler çok önemlidir. Öğrenci odaklı bu eğitim sisteminde, öğrencinin çeşitli projelerde aktif olarak yer alması ve ortak çalışma anlayışı da teşvik edilir.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nden mezun olmak kişiye ne gibi artılar sağlar?

Orta Doğu Teknik Üniversitesi, 65. yaşını kutlayan ve her alanda öncü bir üniversite olarak; 140.000'i aşan sayıda mezunu ile ülkemizde ve dünyada eğitim, araştırma, toplumsal hizmet ve iş dünyasına yön vermektedir. ODTÜ evrensel standartlarda verdiği eğitim ile mesleklerini dünyanın dört bir köşesinde en iyi şekilde gerçekleştirme kabiliyetine sahip lider mezunlar yetiştirmektedir. Bugün, dünyanın 140 ülkesinde ODTÜ'lü mezunlarımız yaşamaktadır. Bu mezunlarımız yaşadıkları ülkelerde toplumsal gelişmelere katkıda bulunmakta, sanayi ve teknolojiye yön vermektedirler.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ni neden tercih etmemiz gerektiğini konuştuk, peki neden tercih etmemeliyiz? Üniversitenizde eksikliği hissedilen, düzeltilmesi gereken veya diğer üniversitelerin gerisine düştüğünüzü düşündüğünüz konular var mı?

ODTÜ'nün misyon ve vizyonu çerçevesinde belirlediği etik ilkeler ve temel değerleri gözeterek sunduğu araştırma ve eğitim olanakları dışında, sosyal-kültürel-sportif çeşitlilik sayesinde Üniversitemizi tercih etmemek için bir

sebeup bulunmamaktadır. Ankara'da deniz olmamasına yönelik eleştirilere karşılık olarak ise kampüsümüz sınırları içinde yer alan ve öğrencilerimize kürek, yelken gibi spor olanakları sağlayan Eymir Gölü bulunmaktadır.

Ankara, üniversite zamanlarını geçirmek için ideal bir şehir midir?

Ankara her şeyden önce başkentimiz. Tarihi, kültürü, konumu, sosyal yaşamı, bilimsel ve sanatsal etkinlikleri bakımından canlılığıyla son derece gelişmiş ve özgün bir kent. Bilindiği gibi ilimizde çok sayıda üniversite bulunuyor. Bu özelliğiyle Ankara, üniversite öğrencilerinin günlük yaşamlarını rahat sürdürebilmeleri ve kendilerini geliştirebilmeleri açısından geniş ve çeşitli olanaklar sunabilen bir kent.

ODTÜ Kampüsü, Ankara'nın en önemli ve en güzel yeşil alanlarından biri. Kampüsümüz, öğrencilerimizin her türlü alışveriş, yemek, dinlenme, sağlık gereksinimlerini karşılamanın yansıra sunduğu spor, kültür ve sanat olanaklarıyla da oldukça gelişmiş, köklü ve canlı bir yerleşke olarak öne çıkmaktadır.

Hazırlık sınıfınız terminolojiye de hazırlıyor mu? Hazırlık okumasına rağmen yabancı dil konusunda zorlananlar oluyor mu?

ODTÜ'ye geldiğinde İngilizce seviyesi yeterli olmayan bir öğrenci, alacağı hazırlık eğitimiyle bir bölümü tamamen İngilizce okuyacak seviyeye gelebilmektedir. Ayrıca, İngilizce eğitimi hazırlıkla sınırlı kalmayıp bölümlerde de İngilizce dersleri devam etmektedir. Hazırlık programında, geniş çerçeveden, bölüm odaklı olmayan bir dil eğitimi sunulmaktadır. Sınıflar oluşturulurken bölüm ayrımı gözetilmez, farklı bölümlerden öğrenciler aynı sınıfta yer alabilir.

İçel, KKTC, Ankara olmak üzere üç kampüsünüz bulunuyor. Neden üç kampüsünüz mevcut, bu kampüsler arasındaki farklar nelerdir?

Mersin Erdemli 'de bulunan kampüsümüzde ODTÜ Deniz Bilimleri Enstitüsü yer almaktadır. Bu alanda araştırma yapan lisansüstü öğrencilerinin öğrenim gördüğü enstitüde deniz bilimleri alanında önemli projeler yürütülmektedir.

Kuzey Kıbrıs'ta yer alan kampüsümüz ise, Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tarafından yapılan davetin kabulü

ardından imzalanan protokolle açılan, 2005'te ilk öğrencilerini alan, akademik ve yönetsel olarak Ankara'ya bağlı bir kampüstür. Burada da YÖK mevzuatına göre, ODTÜ standartlarında eğitim verilmekte ve öğrenciler ODTÜ diploması almaktadır. 16. yılında binlerce başarılı mezun veren Kuzey Kıbrıs Kampüsü, aynı zamanda bir Türk Üniversitesi'nin yurt dışında açılan ilk kampüsü olma özelliğini de taşımaktadır.

ODTÜ teknik bir üniversite olmasına rağmen farklı bölümlere de sahip. Bu bölümlerin varlığı üniversite ortamını nasıl etkiliyor?

Mühendislik fakültemiz dışında, Eğitim, Mimarlık, Fen Edebiyat ve İktisadi ve İdari Bilimler fakültelerimizde eğitim vermekteyiz. Teknik olarak kabul edilen mühendislik programları dışında diğer programlarımız da kendi alanlarında ülkenin en köklü programları arasında yer almaktadır. Bu bölümlerin bir kampüs altında toplanması büyük avantaj sunmaktadır. Disiplinler arası çalışmanın öneminin fark edildiği günümüzde ODTÜ'de 48 ayrı programda disiplinler arası çalışmalar yürütülmektedir. Örnek vermek gerekirse; Psikoloji bölümü ile Bilgisayar Mühendisliği bölümü ortak bir proje üretebilmekte, bu birliktelikten sinerji ve değerli çıktılar doğmaktadır.

ODTÜ mezunuyum diyebilmek diğer üniversitelere nazaran meslek hayatında bize ne gibi faydalar sağlar veya sağlar mı?

Kamuoyunda ODTÜ'ye duyulan sonsuz güvenin başlıca sebebi, toplumsal farkındalık sahibi mezunlarının başarısıdır. Sayıları 140 bini aşan ODTÜ mezunları, iş ve bilim dünyasındaki saygın konumlarıyla topluma katkılarını sürdürmektedir.

Her beş ODTÜ mezunundan biri, Türkiye dışında yaşamakta, ODTÜ mezunu olmak sadece Türkiye'de değil tüm dünyada farklı fırsatlar sunmaktadır. ODTÜ mezunları sadece Türkiye'de değil dünyanın 140 ülkesinde sektörlerinin öncüsü uluslararası şirketlerde çalışmaktadır. Nitelikli çalışanların çalışmayı en çok arzu ettiği sekiz şirket olarak değerlendirilen Google, Microsoft, IBM, Apple, Facebook, GE, Amazon ve Intel'de toplam 278 ODTÜ mezunu görev almaktadır.

ODTÜ, kuruluşundan bu yana, iş dünyası, siyaset, bilim ve sanat gibi yaşamın pek çok alanında sayısız lider yetiştirmiştir. ODTÜ'nün, CNBC-e Business dergisince "CEO Fabrikası" olarak tanımlanmasının nedeni; bugün Türkiye'de sanayi, iş dünyası, bankacılık, yükseköğretim gibi pek çok sektörde lider kuruluşların üst düzey yönetici kadrolarında ODTÜ mezunlarının bulunmasıdır. Türkiye'de 650'yi aşkın üst düzey yönetici ODTÜ mezunudur.

Yurt içinde 17, yurt dışında 22 dernek altında buluşan ODTÜ mezunları; yeni nesil ODTÜ'lülere, dünyayı değiştirebilmeleri için burslar vererek ve fırsatlar yaratarak ODTÜ'ye katkılarını sürdürmektedir.

ODTÜ öğrencilerinin %32'si henüz mezun olmadan iş bulurken, %61'i ise mezun olduktan sonra en fazla 6 ay içerisinde iş bulmaktadır. Bir ODTÜ mezunu ortalama 2,5 ayda iş bulmaktadır.

Üniversitenizin coğrafi konumu itibariyle özel sektörden uzak olması konusunda ne düşünüyorsunuz?

Türkiye'nin en büyük teknoparkı olan ODTÜ Teknokent ; ODTÜ yerleşkesi, Eskişehir yolu üzerinde yer alan Bilişim İnovasyon Merkezi ve Ostim Merkezi olmak üzere üç yerleşkesiyle önemli bir iş gücüne ev sahipliği yapmaktadır. %90'ının lisans ve lisansüstü eğitime sahip olduğu 8.500'ü aşkın araştırmacı personelin çalıştığı 444 firmanın %50'si yazılım-bilişim, %20'si elektronik, %15'i makine ve tasarım, %6'sı medikal teknolojiler, %6'sı enerji ve çevre, kalan %3'ü ise ileri malzeme, tarım, gıda, uzay-havacılık, otomotiv gibi diğer alanlarda Ar-Ge çalışması yürütmektedir.

Dünya çapında çok sayıda kullanıcısı bulunan online eğitim sitesi Udemy, satış rakamları milyonların üzerinde olup dünyanın ilk 100 oyunu arasında yer alan yerli oyun teknolojileri geliştiren Taleworlds, Türkiye'nin ilk ve en çok izlenen sosyal içerik platformu Onedio, yerli fiber lazer teknolojisi, ilk ve tek yerli rehabilitasyon robotu, ilk yerli çip, kendi enerjisini üretebilen koklear implant, dünyanın en küçük atomik kuvvet mikroskobu, yerli akıllı kamera, yerli solunum akciğer test cihazı, milli helikopter, milli savaş uçağı, Göktürk-2 uydusu, yerli 5G altyapısı gibi ülkemizin önde gelen teknolojileri ODTÜ kampüsü içindeki firmalarda geliştirilmektedir.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi ülkemizde sadece eğitim alanında değil sanayi iş birlikleri alanında da öncü bir yere sahiptir. Üniversitemizin çok çeşitli mühendislik bölümlerine ve dallarına sahip olması, sanayi iş birliklerinde ve özellikle de savunma

sanayi alanında önemli katkılar ortaya koymasını sağlamıştır. Mühendis, araştırmacı ve yönetici pozisyonunda 5,000 dolayında ODTÜ mezunu Aselsan, Roketsan, TUSAŞ, FNSS ve Havelsan gibi savunma sanayi şirketlerinde çalışmaktadır.

Sosyal yaşantı olarak diğer üniversitelerden farkınız nedir?

Üniversitemizde 100'e yakın sayıda öğrenci topluluğu, yılda 1.000'in üzerinde bilimsel, mesleki, düşünsel ya da sanatsal etkinlik düzenlemektedir. ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi'nde yıl boyunca, konser, tiyatro, gösteri, söyleşi ve bilimsel toplantılar gerçekleştirilmektedir. 7/24 yaşayan bir kampüsü olan ODTÜ, Türkiye'deki en zengin sosyal yaşama sahip üniversite olarak kabul edilmektedir.

Teknolojik alanda hangi olanaklara sahipsiniz?

ODTÜ olarak teknolojik alanda birçok ilke sahibiz. Türkiye'nin ilk internet bağlantısı, ilk yerli roket, ilk teknokent, ilk prototip robot, en güçlü rüzgar tüneli ODTÜ'deki ilk ve ileri teknolojilerden sadece birkaçıdır.

Gerçekten öğrenimin hayat boyu olduğunu düşündüğünüz için mi kep atılmıyor?

ODTÜ'lüler sorgulayıcı yaklaşım, yenilikçilik ve öncülük değerleri doğrultusunda yaşamın her anında öğrenme ve araştırma halindedir. Kampüs genelinden tüm Ankara'ya yayılan, her yaştan ve her meslekten kişilerin birbirine "Hocam" diye hitap etmesi de herkesin her zaman birbirinden öğrenecek bir şeyinin olduğu düşüncesinden doğmuştur.

Diploma törenlerimizde kep atmama sebebimiz de öğrenim hayatımız bitse de yaşam boyu öğreneceklerimizin devam ettiğine dair düşüncemizdir.

Okul bünyesinde hangi öğrenci toplulukları mevcut? Örneğin hangi spor branşları bulunmakta? Bu öğrenci toplulukları aktif rol alıyor mu?

97 kültür ve spor topluluğu, 37 spor takımı aktif olarak etkinliklerini sürdürmektedir. Bu etkinliklerle öğrenciler sosyal açıdan kendilerini zenginleştirirken, organizasyon yeteneklerini de geliştirme fırsatı bulmaktadırlar. Aikidodan havacılığa, denizcilik ve yelkenden sualtı sporlarına kadar çeşitli spor toplulukları bulunmaktadır. Spor takımlarımızda ise, profesyonel alanlarda ulusal ve uluslararası başarı gösteren ve dallarında dünya rekorlarını ellerinde tutan sporcular yer almaktadır.

Staj başvuru sürecine ODTÜ öğrencisi olmanın avantajı oluyor mu?

ODTÜ, eğitim anlayışı ile disiplinli, sorumluluklarını bilen, etik bilinci yüksek bireyler yetiştirmektedir. ODTÜ'lülerin iş hayatında aranan bu özellikleri, onları gerek staj, gerek iş başvurularında rakiplerinin bir adım ötesine taşımaktadır.

Okulun staj danışmanlık birimi var mı?

Her lisans programında bir akademisyen staj koordinatörü olarak öğrencilerine destek vermektedir. Ayrıca, pek çok kurum ve firma ODTÜ Kariyer Planlama Uygulama ve Araştırma Merkezi'ne staj ilanı vermektedir.

ODTÜ'de Erasmus imkanları nasıl?

Üniversitemizin, üç farklı değişim programı çerçevesinde 910 kurum ile uluslararası işbirliği anlaşması vardır. Bu değişim programları; Avrupa Komisyonu tarafından desteklenen Erasmus, YÖK tarafından desteklenen Mevlana ve üniversitemizin imzalamış olduğu ikili anlaşmalara dayanan değişim programlarıdır. Tüm akademik programlarımızdan lisans ve lisansüstü öğrencilerimiz, yurt dışında eğitim alma olanağına sahiptir. Avrupa Birliği üyesi ülkeler ve aday ülkelerin dahil olduğu, maddi destek sağlanan Erasmus programı kapsamında; öğrencilerimiz, AB ülkelerinde staj yapma ve 1 ya da 2 yarıyıl öğrenim görme şansı elde edebilmektedir. Üniversitemiz, 2003-2004 akademik yılında başlatılan pilot projeye programa dahil olmuştur. Hollanda Delft Üniversitesi, Danimarka Teknik Üniversitesi, Berlin Humboldt Üniversitesi, University College London, Sciences Po Paris bunlardan bazılarıdır. 2014-2015 akademik yılından itibaren Erasmus+ programının getirdiği yeniliklerle beraber mezunlarımızın da staj olanağından faydalanması veya AB dışındaki ülkelerle de öğrenci değişimi mümkün olmuştur. Şu anda 28'i Avrupa Birliği üyesi olmak üzere 33 farklı ülke ile Erasmus anlaşmamız bulunmaktadır.

ODTÜ kültürü nasıl bir ruh? Bildiğim kadarıyla sahip olduğunuz orman doğal oluşumla değil zamanla ODTÜ personeli emeğiyle oluşmuş.

Ankara'nın en geniş yeşil alanı olan ODTÜ ormanı, 30 kilometrekare alana yayılmış ve tamamı insan eliyle oluşturulmuş bir ormandır. ODTÜ'lüler, kurulduğu günden bu yana, öğrencisi, akademisyeni, mezunu ve personeliyle Ankara'ya bu ekosistemi kazandırmıştır. ODTÜ'yü ODTÜ yapan bu kolektif bilincin yanı sıra, özgür düşünce ortamı, farklı fikirlere saygı, sorgulama ve araştırma alışkanlığı ODTÜ ruhunun bileşenleridir.

ODTÜ öğrencilerine yönelik kariyer yönlendirme çalışmaları yapıyor mu?

ODTÜ Kariyer Planlama Uygulama ve Araştırma Merkezi'miz öğrencilerimize kariyer danışmanlığı hizmeti vermenin yanı sıra, yılda iki kez düzenlediği Kariyer Fuarı ile iş ve staj olanakları sunmakta, mülakat simülasyonları ile öğrencilerimize tecrübe kazandırmakta, Hızlı Tanış buluşmaları ile profesyonel yaşamda yer alan mezunlarımızı öğrencilerimizle bir araya getirmekte, İK profesyonelleri ile bağlantılar kurarak etkinlikler düzenlemektedir.

Kampüsünüzün güzelliğini bilmeyen yok. Ankara'da bulunan iki gölün biri ODTÜ'nün. Kampüs içi olanaklarınız neler? Öğrencinin kampüs dışına çıkmadan tüm ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde mi?

Kampüs içinde 7.700 öğrenci kapasiteli 19 adet yurdumuz yer alıyor. Alışveriş için çarşı, bankalar, postane, terzi, kuaför, eczane, market ve yiyecek-içecek alınabilecek yerler mevcuttur. Çok çeşitli spor faaliyetlerini yürütebilmek için kapalı spor salonları, tenis kortları, futbol sahaları, koşu yolları, olimpik standartlarda kapalı yüzme havuzu, açık yüzme havuzu bulunmaktadır. Ayrıca öğrencilerin sağlık ihtiyaçları için Sağlık ve Rehberlik Merkezi hizmet veriyor. Yurttan dışarıda yaşayan bir öğrenci tüm ihtiyaçlarını yerleşke sınırları içinde karşılayabilir.

İzmir'e geldiğinizde İzmir Fen Lisesi'ne de uğrar mısınız?

Pandemi süreci sonrasında, İzmir'e yapacağım bir seyahat sırasında; ülkemizin önde gelen gençlerinin yetiştirilmesinde büyük katkısı bulunan İzmir Fen Lisesi'ni ziyaret etmek ve sizlerle tanışmak isterim.

Türkiye’de devam eden birçok proje var. Bu projelerden hangilerini yürütüyorsunuz?

90’dan fazla ülkede, hemen her sektörde önemli görevlerde ve kilit pozisyonlarda bulunan 140 binden fazla mezunumuzla hem ülkemizde hem de dünyada birçok projenin yürütülmesinde rolümüz bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, bilim insanlarımızın çalışmalarını teşvik etmek, ülkemizin rekabet edebilirliğini artırmak, uygulamalı ve/ya deneysel araştırmaya yönelik projeler geliştirmek ve yeni bilgiler üretmek her zaman önceliğimiz olmuştur. Bu anlamda Üniversitemiz ülkemiz araştırma ekosisteminde önemli bir yere sahiptir ve akademisyenlerimiz ile lisans üstü öğrencilerimiz ulusal ve uluslararası birçok projede yürütücü ve/veya partner olarak yer almaktadırlar. Üniversite-sanayi iş birliği projeleri, TÜBİTAK ve Bakanlık destekli projeler dışında, Avrupa’nın en prestijli bilimsel destek programı olan Avrupa Araştırma Konseyi tarafından desteklenen, uzun süreli ve büyük bütçeli ERC projelerinde devlet üniversiteleri içinde başı çekmekteyiz. 2016-2020 döneminde ODTÜ 23 Avrupa Birliği Projesi (Ufuk 2020) ve 29 uluslararası proje almış, son 2 yılda toplam bütçeleri 4 milyon avro olan 2. ve 3. ERC (European Research Council) projeleri desteklenmeye hak kazanmıştır.

Ayrıca, içinde bulunduğumuz Pandemi sürecinde sadece yerli aşı projelerinde değil COVID-19 ile alakalı birçok bilim-teknoloji projesinde de akademisyenlerimiz ve Teknokent firmalarımız yoğun çalışmalar sürdürmektedirler ve bu çalışmalar (<https://covid19.metu.edu.tr/>) adresinden takip edilebilmektedir.

Son olarak biz lise öğrencilerine ne gibi öğütleriniz olabilir?

Üniversite tercihi ve meslek seçimi konularında tavsiyede bulunmam isterim. Gelişen teknolojilere ve sektörlerle, yeniden şekillenen mesleklere uyum sağlayabilmek için; tek bir disiplin üzerine yoğunlaşmak yerine disiplinler arası geçişe olanak tanıyan, yan dal ve çift ana dal seçenekleri ile desteklenebilecek, bilgi birikimini ve kişinin ufkunu genişletecek disiplinlere yönelmeniz önemli olduğu düşüncesindeyim. Tercih sıralamasında aldığınız puana göre değil okumaktan olduğu kadar sonrasında çalışmaktan da zevk alacağınız, kendi ilgi ve yeteneklerinize uygun bölümlere göre hareket etmelisiniz. Bu noktada genel alan seçiminden özelde bölüm seçimine doğru bir değerlendirme yapmak; bölüm tercihinin göre o alanda öne çıkan dersleri müfredatında bulunduran, en iyi eğitim ve öğretim olanaklarını sunan üniversiteleri belirlemek önem taşımaktadır. Üniversite tercihlerinde ayrıca, uluslararası öğrenim ve staj olanakları ile endüstri işbirliklerinin de önemini göz önünde bulundurmanızı, girişimcilik ekosistemini sunabilecek seçenekleri değerlendirmenizi öneririm.

Aylık okul dergimiz KUASAR’ın bu sayısında değerli rektörümüz Prof. Dr. Mustafa Verşan KÖK’e yer vermekten çok memnunuz. Bizleri kırmayıp dergimizde yer aldıkları için çok teşekkür ediyoruz.

Horologium Florae

Horologium florae, Linnaeus'un tasarladığı çiçeklerin açılma ve kapanma saatleri üzerinden tasarlanan bir çiçek saatidir. Peki çiçekler açılıp kapanma saatlerini neye göre düzenlemektedir? *Horologium florae*'nin çalışma prensibini anlayabilmek için öncelikle bitkilerin kendi iç düzenlerinden bahsetmeliyiz.

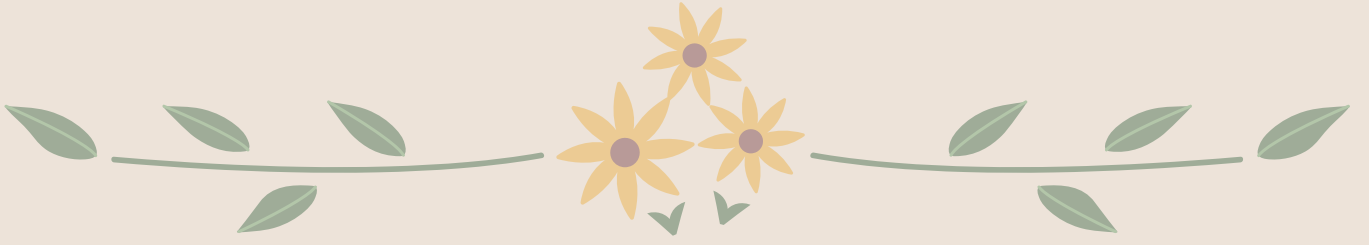
Sirkadiyen ritim, yaklaşık 24 saatlik aralıkta oluşan ve bilinen herhangi bir çevresel değişken tarafından doğrudan denetlenmeyen döngülerdir. Bu sirkadiyen ritim sayesinde bitkiler belirli işlevleri düzenli olarak yerine getirmektedir. Bu belirli işlevler içerisinde farklı çiçeklerin farklı zaman dilimlerinde açılıp kapanması da yer almaktadır.

Genel olarak değişen ışık koşulları bitkinin adaptasyonunu sağlar, tohumun çimlenmesini, bitkilerin gölgeden kaçmasını, çiçeklenme zamanını ve bunun gibi birçok durumu kontrol eder. Bu kontrolü ise fitokromlar sağlar. Fitokrom kırmızı ve uzak-kırmızı ışığın etkilerini birbirine dönüştürebilmektedir. Kırmızı ışık absorpsiyonu P_r 'yi P_{fr} 'ye dönüştürür. Uzak-kırmızı ışık ise bu dönüşümü tersine çevirir. Bitkide görülen yanıtları ise genellikle P_{fr} formu başlatır. Biyolojik saati her gün kesin bir şekilde kuran faktör ışıktır. Fitokromların mekanizması hücrel yanıtın verilmesini ve bu yanıtların durmasını içermektedir. Doğada fitokrom ve biyolojik saat arasındaki ilişkiler bitkilerin gece ve gündüz geçişini ölçmelerini sağlar. Ayrıca bitkiler gündüz ve gece oransal uzunluğuna göre de çiçeklenme gibi fizyolojik yanıtlar vermektedir. Bu sayede bitkiler belli bir düzen içerisinde fizyolojik yanıtlar vermektedir.

Botanik bahçesinin sorumluluğunu üstlendikten on yıl sonra Linnaeus günün belirli saatlerinde açılan kırk altı bitkinin listesini derlediği *Philosophia Botanica*'yı yayınladı. Bu bitkiler belirli bir düzen içerisinde sıralanarak *horologium florae* inşa edilebilir. Bir sonraki sayfadaki bitkiler Linnaeus tarafından önerildi. Tablo Linnaeus tarafından kaydedildiği şekliyle açılış ve kapanış saatlerini göstermektedir.

Açılış ve Kapanış Zamanı	Bitki
Sabah 3	<i>Tragopogon pratensis</i> (Tekesakalı)
Sabah 4	<i>Leontodon hispidum</i> L. (Rough Hawkbit)
Sabah 4-5	<i>Helminthotheca echioides</i> (Bristly ox-tongue) <i>Cichorium intybus</i> L. (Chicory) <i>Crepis tectorum</i> L. (Hawk's Beard)
Sabah 6'dan sabah 10'a kadar	<i>Reichardia tingitana</i> (False Sow thistle)
Sabah 5'ten öğlen 12'ye kadar	<i>Sonchus oleraceus</i> L. (Sow thistle)
Sabah 5'ten sabah 8-9'a kadar	<i>Taraxacum officinale</i> Weber (Dandelion)
Sabah 5'ten sabah 11'e kadar	<i>Crepis alpina</i> L. (Hawk's beard) <i>Tragopogon hybridus</i> L. (Goat's beard)
Sabah 5'ten sabah 10'a kadar	<i>Rhagadiolus edulis</i> Gaertner
Sabah 5	<i>Lapsana chondrilloides</i> L. <i>Convolvulus tricolor</i> L. (Bindweed, Morning Glory)
Sabah 6'dan öğleden sonra 4-5'e kadar	<i>Hypochaeris maculata</i> L. (Spotted cat's ear)
Sabah 6'dan öğleden sonra 5'e kadar	<i>Hieracium umbellatum</i> L. (Hawkweed)
Sabah 6'dan öğleden sonra 2'ye kadar	<i>Hieracium murorum</i> L. (Hawkweed)
Sabah 6'dan öğlen 1-2'ye kadar	<i>Crepis rubra</i> L.
Sabah 6	<i>Sonchus arvensis</i> L. (Field milk-thistle)
Sabah 7'den öğlen 2'ye kadar	<i>Sonchus palustris</i> L. (Marsh sow-thistle)
Sabah 7'den öğleden sonra 3'e kadar	<i>Leontodon autumnale</i> L. (Hawkweed)
Sabah 7'den öğlen 1-2'ye kadar	<i>Hieracium sabaudum</i> L. (Hawkweed)
Sabah 7'den öğlen 12'ye kadar	<i>Cicerbita alpina</i> (L.) Wallr. (Blue sow-thistle)

Açılış ve Kapanış Zamanı	Bitki
Sabah 7'den sabah 10'a kadar	<i>Lactuca sativa</i> L. (Garden Lettuce)
Sabah 7'den öğleden sonra 3-4'e kadar	<i>Calendula pluvialis</i> L.
Sabah 7'den akşam 5'e kadar	<i>Nymphaea alba</i> L. (White Waterlily)
Sabah 7	<i>Anthericum ramosum</i> L. (St. Bernard's Lily)
Sabah 7-8'den öğleden sonra 2'ye kadar	<i>Hypochaeris achyrophorus</i> L.
Sabah 7-8'den öğleden sonra 2'ye kadar	<i>Hedypnois rhagadioloides</i> (L.) Schmidt subsp. <i>cretica</i> (L.) Hayck <i>Trichodiadema babrata</i> (L.) Schwantes
Sabah 8	<i>Hieracium pilosella</i> L. (Mouse-ear Hawkweed) <i>Anagallis arvensis</i> L. (Scarlet pimpernell)
Sabah 8'den öğleden sonra 1'e kadar	<i>Petrorhagia prolifera</i> (L.) Ball & Heywood (Proliferous Pink)
Sabah 9'dan öğleden sonra 1'e kadar	<i>Hypochaeris glabra</i> L. (Smooth cat's-ear)
Sabah 9-10'dan öğleden sonra 1'e kadar	<i>Malva caroliniana</i> L.
Sabah 9-10'dan öğleden sonra 2-3'e kadar	<i>Spergularia rubra</i> (L.) J. & C. Presl (Sand spurrey)
Sabah 9-10'dan öğleden sonra 3-4'e kadar	<i>Mesembryanthemum crystallinum</i> (Ice-Plant)
Sabah 10-11'den öğleden sonra 3'e kadar	<i>Cryophytum nodiflorum</i> (L.) L. Bol. (Ice-Plant)
Öğleden sonra 3	<i>Calendula officinalis</i> L. (Pot marigold)
Öğleden sonra 3-4	<i>Hieracium aurantiacum</i> (Hawkweed)
Öğleden sonra 3-4	<i>Anthericum ramosum</i> L. (syn. <i>Anthericum album</i>)
Öğleden sonra 4	<i>Alyssum alyssoides</i> L.
Akşam 7	<i>Papaver nudicaule</i> L. (Iceland poppy)
Akşam 7-8	<i>Hemerocallis lilioasphodelus</i> L. (Day-lily)

Ancak Linnaeus tarafından yayınlanan bu çiçek saati birçok botanikçi tarafından denenmiş ama başarılı olmamıştır çünkü Linnaeus gözlemlerini ve ölçümlerini yaz günlerinin uzun ve gecelerin kısa olduğu yaklaşık 60 derece kuzey enlemlerinde yapmıştır. Seçtiği bitkilerin çoğu bu koşullara adapte olmuştu ancak başka enlemlerde bitkiler aynı özellikleri göstermemiştir.

Selver
Eylül
Küçük'24

Küçük Kıyamet

Güneş doğdu küçük kız

Korkma

Yine doğudan...

Eksik

Hiçbir şeyin eksikliği yok yüreğimde
Sadece birkaç kuş ve birkaç gece...

**Buse Nur
Mutlu'24**

MART AYINA ÖZGÜ BİR BULGAR GELENEĞİ: MARTENİÇKA

Mart ayının baharla beraber geldiğini hepimiz biliriz, ülkemizde de bunu kutlamak için çeşitli aktiviteler düzenlenir. Fakat burada biraz daha farklı bir gelenekten bahsetmek istedik: Martenička.

Martenička esasında Bulgaristan'dan çıkmış bir gelenektir fakat tüm Balkan coğrafyasınca bilinip uygulanır, ülkemizeyse çokça bulunan Bulgaristan göçmenleri sayesinde taşınan bir ritüeldir.

Bu gelenek mart ayının gelişiyle uzun yıllardır var olan geleneksel **Baba Marta–Marta Nine Günlerinin** kutlamasının bir parçası olarak bileğe kırmızı beyaz ipten yapılmış bir bilekliği bereket, sağlık, huzur veya özel dil ise ekler dileyip takarak uygulanır. İlk başlarda bir kırmızı bir beyaz ipin bağlanmasıyla sade bir şekilde kullanılan bu bileklikler zamanla gelişen estetik ve güzellik algısıyla farklı renkler, boncuklar ve modellerle örülerek gelişmiştir hatta bileklikle kalmayıp evin çeşitli yerlerine asmak için püskül, top, insan gibi şekiller verilmiştir. Bu insan figürlerinin en yaygını ise **Pijo ve Penda** adı verilen kız ve erkek bebeklerdir. Kırmızı ve beyaz renklerin mutlaka bulunmasının sebebi beyaz rengin uzun insan ömrünü kırmızı rengin ise sağlık ve gücü temsil etmesidir.

Şubat sonu leyleklerin göç zamanıdır ve bu da baharın geliş işaretlerinden biridir. Bu sebepten marteniçkaları bağlarken tuttuğumuz dileğin gökyüzünde bir leylek görülürse gerçekleşeceğine inanılır. Fakat bir şartı daha vardır, leylek gördükten hemen sonra yeni çiçek açmış bir ağacın -ki bu da baharın müjdecisidir- dalına bağlanırsa aradan ne kadar zaman geçerse geçsin o dilek gerçek olur.

Bu bilekliklerin bir özelliği ise satın alınmasının doğru olmamasıdır. Geleneklere göre genelde yaşlı kadınlar tarafından örülür ve sadece hediyeye edilirlermiş. Bazı yerlerde evlilik çağındaki kızlar bu bileklikleri yine kendileri yapıp sevgililerine verirler, bunun birlikteliklerini uzun ömürlü ve sağlıklı kılacağını düşünürlermiş. Marteniçkalar sadece insanlara değil hayvanlara da takılabilir. Takılan hayvanın daha sağlıklı, sütünün daha verimli veya daha güçlü hale geleceğine inanılır. Kısacası kullanılan yere bereket, bolluk, sağlık ve huzur getireceği düşünülür.

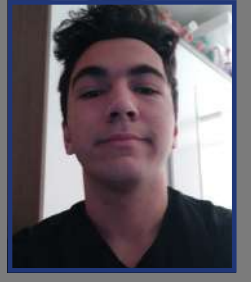
Mart ayı doğanın canlanması, hayvanların kış uykusundan uyanması ve doğanın renklenip şenlenmesi dışında ayrı bir anlam taşır. 1 Mart aynı zamanda kıtlıktan bolluğa, ölümden hayata, yokluktan berekete, kısırlıktan doğurganlığa olan yolun işareti olarak görülür. Bu yüzden bu süreç çok iyiliğe yol açabildiği gibi kötülöklere de kapı açar. Marteniçka da hem kötü ruhlardan, gözlerden, olaylardan korur hem de olumlu olaylara destek sağlar.

**Azra
Erten'23**

TARİHTE

Bu Ay

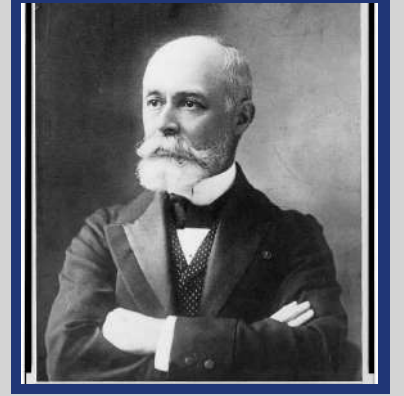
Mehmet Akif
Karakaş'23

1 Mart 1896

Radyoaktivitenin keşfi:

Radyoaktivite, atom çekirdeğinin tanecikler veya elektromanyetik saçılmalar yayarak kendi kendini parçalamasıdır. Bir enerji çeşididir. Çekirdek reaksiyonu sırasında ortaya çıkar. İnsan vücudu dahil olmak üzere birçok nesnenin içinden rahatça geçebilir. Toprak, kaya ve özellikle kurşun metalinin içinden geçemez. Radyasyon yayan cisimler, radyoaktif olarak adlandırılır.

Bugün çevremizde her daim biraz radyasyon bulunuyor ancak bu miktarın artması insan sağlığına zararlı olduğu gibi ileri

düzeyleri ölüme kadar gidebilir. Gelelim bizi ilgilendiren kısmına, keşfine. Antoine Henri Becquerel bulunduğu yerin yağmurlu hava koşullarından dolayı uranyum tuzlarını güneş ışığına maruz bırakmadı. Siyah kağıda sarılı film ve üstüne konmuş uranyum bileşimini kullanarak 1 Mart günü nedeni belli olmayan bir şekilde bu filmi banyo etti ve uranyum kristalinin güneş ışığıyla bozunuma uğramadığı takdirde sarı filmde iz bıraktığını gördü. Becquerel bunu X ışınlarına benzer görünmez bir ışın olarak tanımladı. Bulduğu sonucu Fransa Bilim Akademisine okudu ve o tarihten itibaren bu ışınlar Becquerel ışınları olarak adlandırıldı. Ancak Marie Curie 1898 yılında adını radyoaktivite olarak değiştirdi.

3 Mart 1891

Futbola penaltı atışının gelmesi:

Ceza sahası içinde yapılan bir yasaklı hareket sonrasında hakem takdiriyle penaltı hükmü verilir ve kaleye 11 metre uzakta bulunan orta noktadan penaltı atışı gerçekleştirilir. Çoğu zaman golle kurtarılan penaltı atışları futbol camiasında hakem kararları yüzünden tartışmalara yol açmıştır ve penaltı atışı öncesi maçların en heyecanlı anlarından biridir.

4 Mart 1954

İlk başarılı böbrek nakli:

Nobel ödüllü Joseph Murray ve arkadaşları, ikiz kardeşlerden birinden aldıkları böbreği diğerine başarıyla nakletmişlerdir. Bu tıp camiasında bir ilk olmakla beraber o tarihe kadar birçok sefer denemesi yapılmıştır.

8 Mart 1010

Firdevsî'nin Şehname eserini tamamlaması:

Şehname, Firdevsî'nin eski İran efsaneleri üzerine kurulu manzum destanıdır. İran edebiyatındaki en büyük eserlerden biri olarak kabul edilir. 977 ile 1010 yılları arasında yazılmıştır. 60.000 beyit civarında hacme sahiptir. Tek şair tarafından yazılan en uzun epik şiirlerden biridir. İçeriği tarih öncesi zamanlardan başlayan ve Sasani İmparatorluğu'nun sonuna kadar süren tüm İran krallarını içerir.

9 Mart 2015

Solar Impulse adlı uçağın Dünya etrafında bir tam tur atması:

Sadece güneş enerjisi kullanarak ve Dünya etrafında tam bir tur atmayı hedefleyen bu projedeki uçak 9 Mart 2015 tarihinde Abu Dabi'den havalanarak Dünya turuna başlamıştır. 26 Temmuz 2016 tarihinde uçak, kalkış yaptığı Abu Dabi'ye vararak Dünya etrafındaki tam turunu tamamlamıştır.

11 Mart 2011

Japonya tarihi boyunca yaşadığı en büyük deprem ve tsunami felaketiyle karşılaştı:

Tōhoku depremi ve Japonya'nın Tōhoku bölgesinde 9.0 büyüklüğünde gerçekleşen depremdir. Bu depremin Japonya'da yaşanan en büyük deprem olduğu ve dünyada ise en büyük ilk 5 deprem arasında olduğu açıklandı. Deprem sonrasında 37,9 metreye varan tsunami dalgaları meydana geldi.

9.0 büyüklüğündeki bir denizaltı ters fay depremi olan deprem, 11 Mart 2011 tarihinde Japonya saati ile (JSİ) saat 14.46'da 32 km'lik bir derinlikte 6 dakika sürdü. Bu depremden önce büyük sayıda öncü deprem ve depremden sonra yüzlerce artçı deprem meydana geldi. İlk öncü deprem 9 Mart günü 7.2 büyüklüğünde ana deprem merkezine 40 km uzakta meydana geldi. 6.0 büyüklüğünü geçen üç öncü deprem daha 11 Mart günü oldu. Ana depremden sonra büyüklüğü 4.5'in üzerinde olan 800'den fazla artçı şok meydana geldi.

16 Mart 1926

İlk sıvı yakıtlı roket fırlatıldı:

Robert Hutchings Goddard deneylerinde kısa zamanda propan ve oksijen gibi sıvı gazların daha uygun olacağı kararını vermişti. Kuramsal olarak da bu gazların daha itici olduğu biliniyordu. 1923 yılında Goddard en gelişmiş roketini tamamladı. Bir örümcek ağı gibi gözüken bu roket, yanma bölmesi ve öndeki yakıt tanklarının koni şeklinde bir kapakla korunduğu görünüşüyle bugünkü roketlere benzemekteydi. 16 Mart 1926'da 2,5 dakikada 56 metre kateden roket sıvı yakıtla uçan ilk örnek olarak tarihe geçti.

18 Mart 1915

Çanakkale Deniz Harekati'nin zaferle sonuçlanması:

1. Dünya Savaşı'nda İtilaf Devletleri'nin Birleşik Filo'su ile savunmada kalan Osmanlı İmparatorluğu arasında 19 Şubat 1915'ten 18 Mart 1915'e kadar Çanakkale Boğazı'nda yapılan bir dizi deniz operasyonudur. Birleşik Filo'nun Çanakkale Boğazı'na karşı yaptığı 18 Mart tarihli en geniş kapsamlı hareketin son operasyonudur ve birçok kaynakta 18 Mart Deniz Savaşı olarak geçmektedir.

İtilaf Devletleri, Churchill'in çabalarıyla sadece donanmayla Çanakkale Boğazı'nı geçerek İstanbul'a varmak ve Osmanlı İmparatorluğu ile ittifak olan Almanya'yı tek darbede teslim etme planını benimsemişlerdir. Bu hareket için oluşturulan Birleşik Filo 3 Kasım 1914'te Boğaz'a karşı taarruzlarına başlamıştır. Boğaz'daki mayın ve topçu savunmasını çökertmeye yönelik asıl girişim 18 Mart 1915 tarihinde yapılmıştır. Bu savaşta Birleşik Filo'ya ait üç zırhlı batmış ve dört zırhlı da ağır biçimde hasar görerek savaş dışında kalmıştır. İtilaf Devletleri sadece donanma ile Çanakkale Boğazı'nı aşamayacaklarını anlamış ve Birleşik Filo'nun geri çekilmesiyle savaşın zafer olarak Osmanlı İmparatorluğu tarafına geçmesiyle sonuçlanmıştır.

Tarihte o güne kadar kurulmuş en büyük donanma olan Birleşik Filo'yu alt eden Osmanlı güçleri eğer bu muharebede yenik düşseydi sadece muharebeyi değil, savaşı bütün bütün kaybederdi.

26 Mart 1999

Melissa bilgisayar virüsünün yayılışı:

E-posta yoluyla yayılan bu bilgisayar virüsü David L. Smith tarafından yazıldı. Etkileri ilk kez 26 Mart 1999'da gözlenen virüs dünya çapında birçok e-posta sunucusunu kilitlemiştir. Virüs öncelikle Usenet üzerinde yayılmaya başlamış ve sonrasında e-posta yoluyla bağımsız bilgisayarlara taşınmıştır.

LUTİS

Ludo Mentis

K Ö Ş E S İ

AYIN ZEKA SORUSU

3 adet uzaylı olsun (A, B, C). Bu uzaylıların isimleri herhangi bir sırada Doğrucu, Yalancı ve Rastgele'dir. Doğrucu uzaylı her zaman doğruyu, Yalancı uzaylı her zaman yalanı, Rastgele uzaylı ise tamamen rastgele bir şekilde doğruyu veya yalanı söylemektedir. Göreviniz, sadece 3 adet evet-hayır sorusu sormak şartıyla A, B, C uzaylılarından hangisinin Doğrucu, hangisinin Yalancı, hangisinin Rastgele olduğunu tespit etmektir. Her bir soruyu sadece 1 uzaylıya yöneltebilirsiniz. Uzaylılar Türkçe anlamaktadır ancak kendilerine has bir dilde konuşmaktadırlar. Bu dilde "evet" ve "hayır" sözcükleri "da" ve "ja" sözcüklerine karşılık gelmektedir ancak hangisinin "evet", hangisinin "hayır" olduğunu bilmiyorsunuz.

Cevaba geçmeden önce bu bilmeceyle ilgili genellikle sorulan sorulara yanıt vermek isteriz:

- Bir uzaylıya birden fazla soru sorabilirsiniz (Dolayısıyla uzaylılardan birine veya ikisine hiç soru sormamayı seçebilirsiniz).
- İkinci sorunun ne olacağı ve hangi uzaylıya sorulacağı, birinci sorunun yanıtına bağlı olabilir. Aynı şey üçüncü soru için de geçerlidir.
- Rastgele uzaylısının doğruyu söyleyip söylemediğini, zihninizde atılan bir bozuk paranın yazı veya tura gelmesine benzetebilirsiniz. Eğer yazı gelirse doğruyu, tura gelirse yalan söylediğini hayal edebilirsiniz.
- Rastgele uzaylısı da herhangi bir evet-hayır sorusuna "da" veya "ja" cevaplarıyla karşılık vermektedir.

Yerlerini önceden kaydetmek kaydıyla 2 adet as ve 1 adet vale kartını yüzleri aşağı bakacak şekilde masaya, yan yana koydum. Hangi kartın nereye konduğunu bilmiyorsunuz. Probleminiz, üç karttan herhangi birine işaret etmek ve sonrasında bana tek bir evet-hayır sorusu sormak. Bu sorunun cevabından, üç karttan birinin as olduğunu kesin suretle tespit edebilirsiniz. Soruyu sormadan önce eğer aslardan birine işaret ettiyseniz sorunuzu dürüstçe cevaplandıracağım. Ama eğer valeyeye işaret ettiyseniz evet-hayır sorunuza tamamen rastgele bir şekilde "evet" veya "hayır" cevabını vereceğim.

CEVAP: Ortadaki karta işaret edin ve "Soldaki kart bir as mı?" diye sorun. Eğer "evet" cevabını verirsem soldaki kartı seçin, eğer "hayır" cevabını verirsem sağdaki kartı seçin. Ortadaki kartın as olup olmasından bağımsız olarak "evet" derssem soldaki kartı, "hayır" derssem sağdaki kartı seçerek bir ası bulmayı garanti etmiş olmanızdır. Bunun sebebi şudur: Eğer ortadaki kart as ise ve dolayısıyla benim cevabım doğrudur; ben "evet" derssem soldaki kart as olmalıdır, "hayır" derssem sağdaki kart as olmalıdır. Ama eğer ortadaki kart vale ise bu durumda her iki taraftaki (hem soldaki hem sağdaki) kartlar as olmak zorundadır. Dolayısıyla sorunuza "evet" derssem yine soldaki kart as olmalıdır -ki bu durumda sağdaki kartın as olması önemsizdir- ve "hayır" derssem sağdaki kart as olmalıdır -ki bu durumda soldaki kartın as olması önemsizdir-.

Eğer zeka oyunları ile ilgiliyorsanız okulumuzun Satranç ve Zeka Oyunları Kulübü'nün yayınladığı "AKILLARA SEZA" adlı aylık dergisine yandaki QR kodunu okutarak ulaşabilirsiniz. :)

Cemre
Tırpan'24

Meriç
Sargın'24

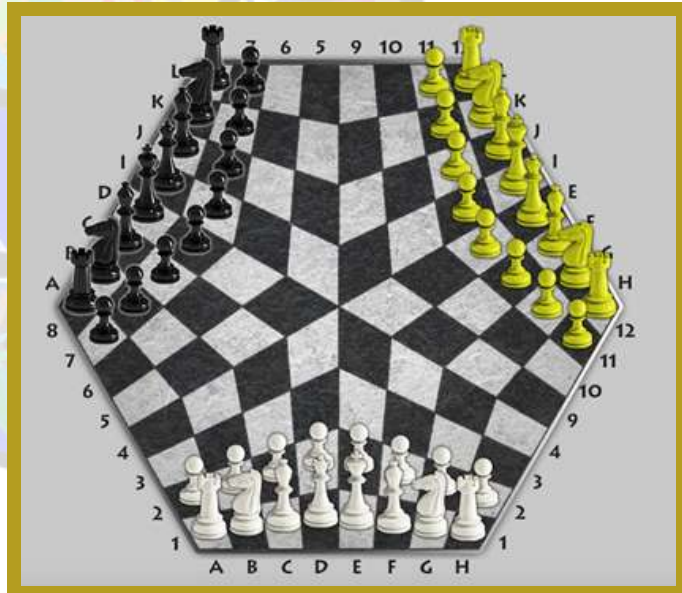
3'LÜ SATRANÇ

Üç kişilik satranç 1972'de Robert Zubrin tarafından icat edildi. Oyun esasen üçüncü kişinin oyuna dahil olduğu klasik satranç oyununa benzer. Tahta genellikle altıgen şeklindedir, ancak başka şekilleri de mevcuttur.

Nasıl Oynanır?

- Taşların hareketi klasik satranç oyunundaki hareketlerle aynıdır. Tek fark zemindeki şekillerin kare şeklinde olmamasıdır. Klasik satranç tahtasında 64 kare bulunurken üç kişilik satrançta 96 kare bulunmaktadır. Tahtada yaptığınız bir hareket, bu nedenle doğrusal değil, kavisli bir halde hareket etmeye sizi zorlayacaktır.
- Üç kişilik satranç oyununda taraflardan biri diğerini mat edince oyun biter. Yenen birinci, yenilen sonuncu, diğer oyuncu da ikinci olarak kabul ediliyor.
- Oyundaki en büyük problem ise kiminle mücadele edeceğiniz. Çünkü her oyuncu diğer iki oyuncuya karşı savunma önlemi almak zorunda. Ayrıca her hamlede diğer iki oyuncunun birbiri arasındaki taktik durumu hesaba katmanız gerekir.
- Stratejinizi iki ayrı oyuncuya karşı ve onların kendi aralarındaki duruma göre kurmanız zorundasınız.
- Satranç oyununda her zaman önce beyaz başlar. Kimin başlayacağını karar vermek için de bir oyuncunun elindeki saklamış olduğu piyonu tahmin etmesine karar verir. Bu şekilde renkler belirlendikten sonra önce beyaz, ardından yeşil ve en son hamleyi siyah yapar. Oyun bitene kadar bu sıra şekilde devam eder.

2000'li yılların başında Rus satranç oyuncusu İlshat Tagiev bu oyunda "tarafsızlık kuralı"nı ortaya attı. Bu kurala göre, kim rakip olarak gördüğü oyuncu tarafından saldırıya maruz kaldıysa o kişiye saldırabilir. Bu şekilde iki oyuncu bir üçüncünün peşinden koşma derdinden kurtulacaktır.

LUTIS

Ludo Mentis

K Ö Ş E S İ

AYIN OYUNU: PATİKA

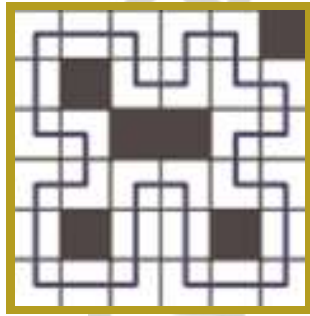
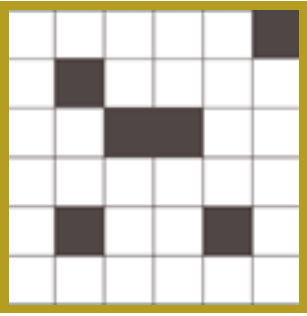
Amaç Ne?

Beyaz hücreleri kullanarak siyah hücrelere değmeden kapalı bir şekil oluşturmak.

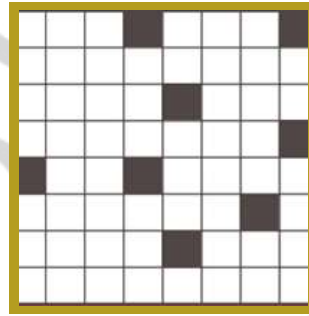
Kurallar

- Beyaz hücrelerin tamamından yatay veya dikey çizgiler geçmelidir.
- Patika yani kapalı şekil kendini kesmemelidir.

Örnek

Sıra Sizde

Cevabı
KUASAR
Haziran
Sayısında! :)

AYIN SATRANÇ SORUSU

Bu pozisyonda hamle sırası beyazda olduğuna göre beyaz en az kaç hamlede mat edebilir?

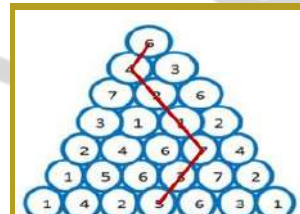
Cevabı Kuasar Haziran Sayısında! :)

Şubat Sayısı Satranç Sorusu Cevabı:

Veziri E8'e koyarsa siyah tek çare olarak kaleyle veziri alır. Sonra C8'deki kaleyle E8'deki kaleyi alır ve şahın kaçacak yeri kalmaz.

Şubat Sayısı Sihirli Piramit Sorusu (kolay)

Cevabı:

Şubat Sayısı Sihirli Piramit Sorusu (zor)

Cevabı:

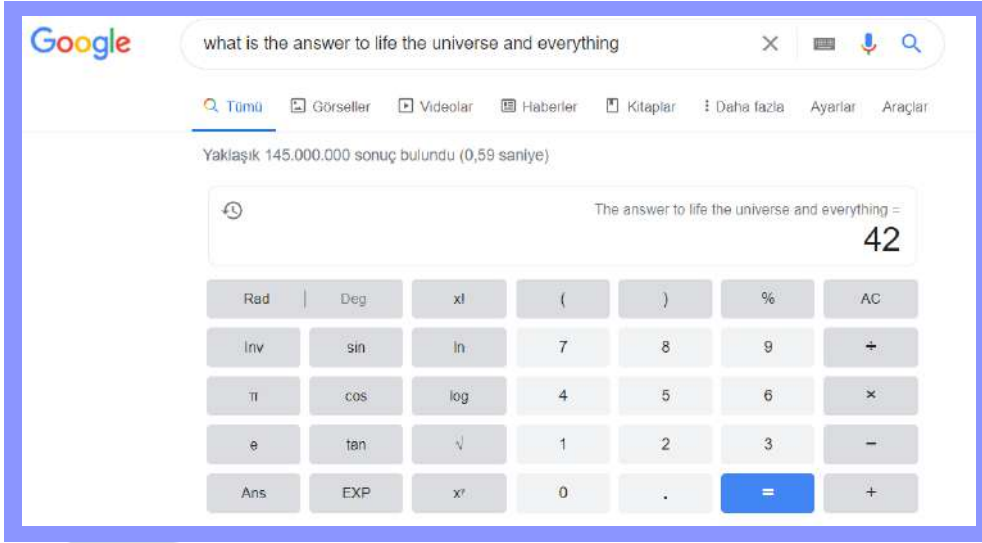

Biz Beğen- dik!

Ayın Kitabı: Otostopçunun Galaksi Rehberi

Hiç dünyanın deney ve kendinizin de denek olduğunu düşündünüz mü? Ya da kestirme yolların amacı nedir? Galaksideki bir otostopçu olsanız en temel ve önemli ihtiyacınız ne olurdu? Dünya'nın diğer canlılar için tehdit seviyesi nedir? Hayatın, evrenin ve kısaca her şeyin cevabı nedir?

Soruların cevapları için sırasıyla kitaptan anahtar kelimeler: "fare", "A ve C", "havlu", "çoğunlukla zararsız" ve...

Kitap, Arthur Dent'in evinin kestirme yol için yıkılma kararının doğru yollarla bildirilmemiş olması ve bu sebeple de Arthur'un buldozerin önüne yatması ile başlıyor.

- Ama Bay Dent, planlar dokuz aydır yerel planlama ofisinde asılıydı.
- Planların orada olduğunu duyurmak için kılınızı bile kıpırdatmadınız, değil mi?
- Ama taslaklar asılıydı.
- Asılı mıydı? Onları bulabilmek için en sonunda bodrum kata inmem gerekti.
- Evrakların asıldığı bölüm orasıdır.
- Elimde bir fenerle...
- Şey, büyük olasılıkla ışıklar gitmiştir.
- Merdivenler de gitmişti.
- Ama bakın duyuruyu buldunuz, değil mi?
- Evet, dedi Arthur. Evet buldum. Kapisında "Leopara Dikkat Et!" yazılı tabela asılmış ve kullanılmayan bir helaya tıklmış, kilitli bir dosya dolabının dibindeydi.

Ayın Kitabı

Otostopçunun Galaksi Rehberi

Arthur Dent için bundan daha kötüsü beklenemezken gökyüzünde kestirme yol için Dünya'yı yıkmaya geldiklerini söyleyen uzay gemileri belirdi ve tüm hoparlörlerden işlemin 2 yerküre dakikası içerisinde biteceği duyuruldu.

"Haberiniz yok muydu? E yapma ama insanoğlu! İstimplak duyurusu 50 yıldır Alfa Centauri'deki bir panoda asılıydı. İtiraz etmek için yeterince zamanınız vardı."

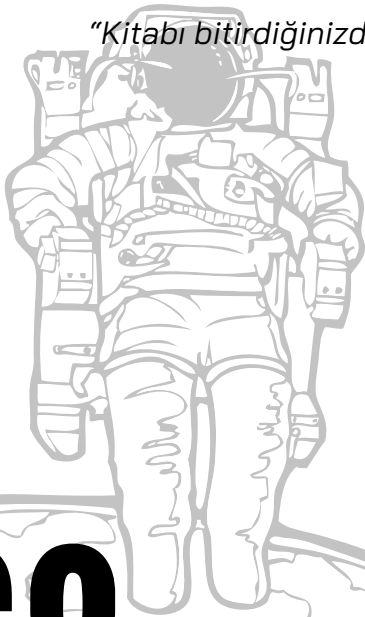
Arthur Dent, onu son dakikalarda uyarabilmiş galaksideki bir otostopçu ve aynı zamanda havlusu hazır olan arkadaşı Ford Prefect ile otostop aracılığıyla Vogon gemisine biner ve hayatta kalan son dünyalı olarak nihai sorunun arandığı maceraya atılır.

Douglas Adams'ın 1978'de yaptığı radyo programının ünlenmesi ile yazdığı 5 kitaplık bu seriyi belki okumamış olabilirsiniz ama yazarın veya kitabın adını günümüzde kullandığımız forum sitelerinin, çeviri sayfalarının ve e-kitap/dergi uygulamalarının bu kitaptan esinlenmiş olduğundan, Twitter'da 25 Mayıs'ta yapılan "Havlu Günü" etiketlerinden ya da Doctor Who dizisini izlemişseniz "42" isimli bölümü veya birkaç bölümdeki senarist kısmında adını görmüş, duymuş olabilirsiniz.

Kitap bir bilim kurgu adı altında yazılmış olsa da felsefi düşüncelere yönlendiren olayları ve ironikliklerle oluşturulan mizahı da içerisinde barındırıyor. Okurken "Vay be!" denilen, ufkumuzu genişleten bu kitap için söylenilebilecek çok söz yok. Sadece okuyun ve öykünün akışına kendinizi bırakın.

"Kitabı bitirdiğinizde bir bankta bırakın ki başkaları da okuyup mutlu olabilsin."

Russel T. Davies

Ayşe
Kübra
Tan'23

KUASAR'ın bu sayısında neler anlattık?

- Bu ay okulumuzda olan olayları sizlere aktardık.
- MBTI'da (Myers-Briggs Tip Göstergesi) bulunan kişilik tiplerinden "Diplomatlar" adı altında toplanan "savunucu, arabulucu, önder ve kampanyacı" kişilik tiplerinden bahsettik.
- Yazdığımız güzel şiirlerimizi sizlerle paylaştık.
- Yazdığımız "Dönen Dünyanın Doğmayan Güneşi" adlı hikayeyi Bizim Kalemimizden köşemizde sizlerle paylaştık.
- Bağımsızlığımızın simgesi güzel marşımızın kabulünün 100. yılı şerefine İstiklal Marşı ve yazarı hakkında bilgiler verdik.
- Birçok şehit verdiğimiz Çanakkale Zaferi'mizi andık.
- Herkesin kafasında soru işareti oluşturan "Büyükbaba Paradoksu"ndan bahsettik.
- Güzel vatanımızın güzel topraklarından olan Amasya ili hakkında detaylı bilgiler verdik.
- Bilim ve teknoloji dünyasında yaşanan gelişmeleri Sci-Tech köşemizde sizlerle buluşturduk.
- Baş tacımız, hayatımızı güzelleştiren tüm kadınların gününden, 8 Mart Dünya Kadınlar Gününden ve bazı öncü Türk kadınlarından bahsettik.
- "Adam Olmak" kalıbının doğru kullanımından üzülererek bahsettik.
- Türkiye'nin en iyi üniversiteleri arasında ilk sıralarda yer alan Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Rektörü Prof. Dr. Mustafa Verşan KÖK ile ODTÜ hakkında yaptığımız röportajı sizlere aktardık.
- "Horologium Florae" adı verilen ve çiçeklerin açılma kapanma saatleri esas alınarak tasarlanan bir saati anlattık.
- Bulgarların bir mart ayına özgü gelenekleri olan "Marteniçka"yı anlattık.
- Tarihte mart ayında olan önemli olayları sizler için derledik.
- Lutis köşemizde sizlere "Patika" oyunu ve satrançla ilgili sorular yönelttik ve "Üçlü Satranç"ı anlattık.
- Beğendimiz bir kitabı sizlere tavsiye ettik.

KAYNAKÇA

<https://web.archive.org/web/20191231033734/https://evrimagaci.org/serafettin-sabuncuoglu-kimdir-ne-yapmistir-kendi-agzindan-yasam-oykusu-B109>
<https://yolcu360.com/blog/nerhat-ile-sifiri-efsanesi-amasya/>
[https://tr.wikisource.org/wiki/Ser%C3%A7oban_Efsanesi#--text=Ser%C3%A7oban%20merkezdeki%20Kocac%C4%B1k%20%20C3%B7ar%C5%9F%C4%B1%20%20C4%B0%20Baba%20ile%20karde%C5%9F%20r%20text=Ser%C3%A7oban%20%20C3%B6l%20C3%B6%20C4%B9%20C3%BCndek%20%20C3%BCdek%20%20C4%B1n%20her%20yer%20olarak%20ziyaret%20edilir.](https://tr.wikisource.org/wiki/Ser%C3%A7oban_Efsanesi#--text=Ser%C3%A7oban%20%20Amasya%20merkezdeki%20Kocac%C4%B1k%20%20C3%B7ar%C5%9F%C4%B1%20%20C4%B0%20Baba%20ile%20karde%C5%9F%20r%20text=Ser%C3%A7oban%20%20C3%B6l%20C3%B6%20C4%B9%20C3%BCndek%20%20C3%BCdek%20%20C4%B1n%20her%20yer%20olarak%20ziyaret%20edilir.)
<https://www.istockphoto.com/tr/vekt%C3%B6r/vekt%C3%B6r-bir-kad%C4%B1n-geri-dev-bir-yumruk-m%C3%BCcadede-kendini-%C5%9F-istsimar-koruma-gm1135542733-30212651>
<https://www.istockphoto.com/tr/vekt%C3%B6r/gen%C3%A7-%C3%BCz%C3%BCn-kad%C4%B1n-kafese-kilitlenmi%C5%9F-gm1179507984-330063455>
<https://www.ahaber.com.tr/gundem/2020/01/18/betul-kacar-kimdir-turk-bilim-insani-betul-kacarin-buyuk-basari>
https://tr.wikipedia.org/wiki/Sabiha_G%C3%B6k%C3%A7en
<https://www.cnnturk.com/tr/kye/betul-kacar-kimdir-kac-yasinda-ne-is-yapiyor-betul-kacarin-nasadaki-gorevi>
<https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/feryal-ozel-kimdir-feryal-ozel-kac-yasinda-ve-nereli-iste-feryal-ozel-hakkinda-bilinmeyenler-4383763/>
<http://www.ebrudorman.com/hakkinda/>
<https://www.rentek.com.tr/diyaliz-bilgilerik-bobrek-naklini-kim-yapti#--text=Nobel%20%C3%B6d%C3%BC%20sahibi%20Joseph%20MURRAY,Prof.Dr.>
https://fotohaberler.com/haber/2020/06/22/sabiha-gokcen-kimdir-sabiha-gokcen-in-meslegi-13350876_1296_amp.jpg
<https://gundemamasya.blogspot.com/2018/10/amasya-sercoban-evliyas.html>
<https://www.youtube.com/watch?v=7lBFH2mHzDw>
<https://www.gzt.com/video/journalist/sehzadeler-sehri-amasyanin-sercoban-efsanesi-2159414>
<https://amasya-abdulhalim.blogspot.com/2008/02/ergona-baba.html>
https://tr.wikipedia.org/wiki/Sabuncu%C4%9Flu_%C5%9Eerefeddin
<https://islamansiklopedisi.org.tr/sabuncuoglu-serfeddin>
<https://www.matematiksel.org/cigjin-bir-ayun-uc-kisilik-satran/>
<http://www.yamanbilimci.com/2017/09/05/uc-lu-satran/>
<https://www.mustafaturan.com/urun/MEB-ZEKA-OYUNLARI-PAT%C4%B0KA-4454>
<https://evrimagaci.org/gemis-qemis-en-zor-mantik-sorusu-B570>
<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/safiye-ali-kimdir-ilk-turk-kadin-doktor-41003290>
<https://www.biyografya.com/biyografi/21166>
<https://bogazicillectures.boun.edu.tr/content/feryal-ozel>
https://tr.wikipedia.org/wiki/Safiye_Ali
https://tr.wikipedia.org/wiki/D%C3%Bcnya_Kad%C4%B1nar_G%C3%BCn%C3%BC
<https://www.amusingplanet.com/>
https://tr.wikipedia.org/wiki/Henri_Becquerel
<https://tua.gov.tr/>
https://www.bbc.com/turkce/haberler/2011/03/110311_japan4
https://tr.wikipedia.org/wiki/2011_T%C5%8Dhoku_depremi_ve_tsunami
<https://www.teknolojioku.com/otomobil/apple-car-icin-tarih-verildi-teslanin-gozu-yasli-601a8260e654d1556b3bbe81>
https://tr.wikipedia.org/wiki/Robert_H_Coddard
<https://www.webtekno.com/xiaomi-mi-air-charge-ozellikleri-fiyati-h105575.html>
<https://www.haberler.com/yeni-twitch-turkiye-rekoru-kirildi-mansur-yavas-14002194-haberi/>
https://tr.wikipedia.org/wiki/C3%87anakkale_Sava%C5%9F%C4%B1_deniz_harek%C3%A2tar%C4%B1
https://tr.wikipedia.org/wiki/Melissa_vir%C3%BCs%C3%BC
https://tr.wikipedia.org/wiki/Denal%C4%B1_vuru%C5%89Fu
https://tr.wikipedia.org/wiki/Joseph_Murray
<https://islamansiklopedisi.org.tr/sahname>
<https://tr.wikipedia.org/wiki/%C5%9Eehname>
https://tr.wikipedia.org/wiki/Solar_Impulse
<https://tr.wikipedia.org/wiki/Radyoaktivite>

IFL
medya

izmirfenlise

izmirfenlise

ifl.meb.k12.tr

0 232 388 10 30

164785@meb.k12.tr

Kuasarlar, evrenin uzak köşelerinde yüksek bir enerjile parlayan galaksilerdir. Bu galaksilerin evrenin genç ve çalkantılı dönemindeyken oluştuğu bilinmektedir.

*Aşacağımız Batı'yı bilimde teknikte biz,
Atatürk'te birleşmiş İzmir Fen Liseliyiz!*